

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

SARA KOKOTEC

Ljubljana, 2011

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT
Specialna športna vzgoja
Elementarna športna vzgoja

**MNENJE STARŠEV O ORGANIZIRANI ŠPORTNI VADBI
PREDŠOLSKIH OTROK**

DIPLOMSKO DELO

MENTORICA:

Prof. dr. Mateja Videmšek

RECENZENTKA:

Doc. dr. Maja Meško

KONZULTANT:

Izr. prof. dr. Jože Štihec

Avtorica dela:

SARA KOKOTEC

Ljubljana, 2011

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici profesorici dr. Mateji Videmšek za hitro posredovanje povratnih informacij, strokovno pomoč ter usmerjanje pri izdelavi diplomskega dela.

Prav tako se zahvaljujem svoji družini, ki me je spodbujala, podpirala in dodatno motivirala pri študiju ter mi vedno stala ob strani.

Zahvaljujem se tudi Dejanu, ker je verjel vame in mi stal ob strani vsa leta študija.

Ključne besede: organizirana športna vadba, predšolski otroci, gibanje, starši, Celje.

MNENJE STARŠEV O ORGANIZIRANI ŠPORTNI VADBI PREDŠOLSKIH OTROK

Avtorica: SARA KOKOTEC

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2011

Specialna športna vzgoja, Elementarna športna vzgoja

Število strani: 71

Število preglednic: 22

Število slik: 16

Število virov: 17

Število prilog: 1

IZVLEČEK

Namen diplomskega dela je bil raziskati in analizirati športno aktivnost otrok, ki obiskujejo vrtce v Celju in okolici. Zanimalo nas je, ali so predšolski otroci vključeni v kakršnokoli organizirano športno vadbo v popoldanskem času in katera športna dejavnost je to. Prav tako nas je zanimalo, ali so se starši v preteklosti tekmovalno ali rekreativno ukvarjali s športom ter ali se s športom ukvarjajo tudi sedaj. Med drugim nas je zanimalo tudi, kakšno je mnenje staršev o športni vadbi in o vaditelju le-te. Želeli smo ugotoviti, ali obstajajo statistično značilne razlike pri vključevanju otrok v organizirano športno vadbo glede na izobrazbo in športno aktivnost staršev ter ali obstajajo statistično značilne razlike pri športnem udejstvovanju staršev skupaj z otroki v prostem času, in sicer glede na okolje, v katerem otroci in starši živijo (mesto okolje ali podeželje).

S pomočjo anketnega vprašalnika, ki je vseboval 23 vprašanj, razdeljenih na štiri sklope, in so jih reševali starši oz. skrbniki predšolskih otrok, smo pridobili rezultate za 100 otrok. Pridobljene rezultate smo obdelali s pomočjo računalniških programov Microsoft Office Excel 2003 in SPSS 17.0 (Statistical Package for the Social Sciences). S pomočjo Pearsonovega χ^2 testa smo ovrgli oz. potrdili zastavljene hipoteze. Statistično značilnost smo ugotavljali na podlagi 5 % tveganja.

Ugotovili smo, da 59 % otrok anketiranih staršev oz. skrbnikov obiskuje organizirano športno vadbo in da skoraj 80 % le-teh obiskuje splošno športno vadbo. Starši svoje otroke vključujejo v športno vadbo zaradi pozitivnih vplivov na otrokov vsestranski razvoj. Najpogostejši razlog, zaradi katerega starši svojih otrok ne vključujejo v športno vadbo, pa je primanjkovanje časa. Po rezultatih sodeč se v večini primerov starši skupaj z otroki v prostem času posvečajo športni rekreaciji; najpogosteje igranju z žogo, kolesarjenju in hitri hoji oz. teku.

Ugotovili smo, da pri vključevanju otrok v organizirano športno vadbo ni statistično značilnih razlik glede na izobrazbo staršev. Prav tako so rezultati pokazali, da se starši in otroci v svojem prostem času ukvarjajo z različnimi oblikami športne rekreacije, ne glede na okolje, v katerem živijo. Ugotovili smo, da so statistično značilne razlike pri vključevanju otrok v organizirano športno vadbo glede na športno aktivnost staršev, kar pomeni, da tisti starši, ki se ukvarjajo z različnimi športnimi dejavnostmi, svoje otroke v večji meri vključujejo v organizirano športno vadbo, kot tisti, ki niso športno aktivni.

Key words: organized sport training, preschool children, sport exercises, parents, Celje

PARENT'S OPINION ABOUT ORGANIZED SPORT EXERCISE FOR PRESCHOOL CHILDREN

Author: SARA KOKOTEC

University of Ljubljana, Faculty of Sport, 2011

Specialised sport education, Elementary sport education

Number of pages: 71

Number of tables: 22

Number of pictures: 16

References: 17

Appendix: 1

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to research and analyse sport training of preschool children who attend kindergartens in Celje and its vicinity. We were interested to find out if preschool children attend any organised form of sport training in the afternoon and what kind of sport activity that was. Equally we were interested to find out whether the parents of those children did some sport exercise; recreational or competitive and if they are currently doing some sport exercise. Further we enquired about parents' opinion about sport training and the teacher. We wanted to examine whether there are statistically correlated typical features such as education and parents' sport activity which influence the participation of preschool children in sport activities and whether there are some statistical differences in sport activities which parents do with their children based on the environment where those children and parents live. (city or countryside)

Based on the questionnaire which included 23 questions, divided into 4 sections which was filled out by parents of preschool children, we obtained data for 100 children. The data was then analysed by the software programme Microsoft Office Excel 2003 and SPSS 17.0 (Statistical Package for the Social Sciences). With the help of Pearson's χ^2 test we could reject or confirm the hypotheses. A statistical feature was confirmed based on 5% risk.

It was found out that 59% of children whose parent's participated in the research is engaged in some form of organized sport exercise and that 80% of these children participate in general sport activity. The main reason why parents engage their children in some form of sport activity is the positive influence of sports on their children's development. The most common reason why some parents do not engage their children in some form of sport activity is the lack of time. Based on the results we can say that in the majority of cases the parents and their children are mostly engaged in some form of sport activity together such as ball games, cycling or walking/jogging.

We found out that the participation of children in some form of organized sport activity does not depend on parent's education. Similarly, the results show that parents and children have some common sport activity which is irrelevant of the place where they live. It was found out that statistically there are differences namely parents who are active in sports also tend to engage their children more in some forms of organized sport activity than those who are not active in sports.

KAZALO

1	UVOD	10
1.1	POMEN GIBALNIH DEJAVNOSTI ZA PREDŠOLSKE OTROKE.....	10
1.2	CELOSTEN RAZVOJ OTROKA.....	12
1.2.1	OTROKOV GIBALNI RAZVOJ.....	12
1.3	VPLIV STARŠEV NA OTROKOVO ŠPORTNO AKTIVNOST	18
1.4	CILJI NA PODROČJU GIBANJA	20
1.5	DOSEDANJE RAZISKAVE	21
1.6	PROBLEM, CILJI IN HIPOTEZE.....	23
2	METODE DELA.....	25
2.1	PREIZKUŠANCI	25
2.2	PRIPOMOČKI.....	25
2.3	POSTOPEK.....	25
3	REZULTATI.....	26
3.1	ANALIZA HIPOTEZ.....	54
4	RAZPRAVA	57
5	SKLEP.....	62
6	VIRI.....	64
7	PRILOGE	66

KAZALO SLIK

<i>Slika 1.</i>	Delež moških in žensk v anketi.....	26
<i>Slika 2.</i>	Starostna struktura anketirancev, ločeno po spolu	27
<i>Slika 3.</i>	Končana stopnja izobrazbe glede na spol.....	28
<i>Slika 4.</i>	Okolje bivanja anketirancev glede na spol.....	29
<i>Slika 5.</i>	Odstotek anketirancev, ki so se v preteklosti ukvarjali s športom	31
<i>Slika 6.</i>	Ukvarjanje s športom v preteklosti glede na spol in način.....	31
<i>Slika 7.</i>	Odstotek anketirancev, ki se ukvarjajo s športom glede na spol.....	34
<i>Slika 8.</i>	Prikaz deleža dečkov in deklic	37
<i>Slika 9.</i>	Starost dečkov in deklic	38
<i>Slika 10.</i>	Podatki o varstvu otrok	39
<i>Slika 11.</i>	Delež otrok, ki obiskujejo organizirano vadbo	40
<i>Slika 12.</i>	Čas, ko se starši skupaj z otrokom ukvarjajo s športno rekreacijo.....	43
<i>Slika 13.</i>	Vsebine, ki naj bi bile po mnenju staršev prisotne pri splošno športni vadbi.....	45
<i>Slika 14.</i>	Prikaz najustreznejšega časa za športno vadbo	46
<i>Slika 15.</i>	Možni vaditelji za poučevanje specializirane športne vadbe	49
<i>Slika 16.</i>	Prikaz števila vaditeljev glede na število otrok.....	53

KAZALO TABEL

Tabela 1	30
Tabela 2.....	32
Tabela 3.....	33
Tabela 4.....	34
Tabela 5.....	35
Tabela 6.....	36

Tabela 7	40
Tabela 8	41
Tabela 9	42
Tabela 10	42
Tabela 11	44
Tabela 12	47
Tabela 13	48
Tabela 14	50
Tabela 15	51
Tabela 16	52
Tabela 17	54
Tabela 18	54
Tabela 19	55
Tabela 20	55
Tabela 21	56
Tabela 22	56

1 UVOD

V predšolskem obdobju so posamezna področja otrokovega razvoja – telesno, gibalno, spoznavno, čustveno in socialno – tesno povezana. Otrokovo doživljanje in dojetje temeljita na informacijah, ki izvirajo iz njegovega telesa, zaznavanja okolja, ter na izkušnjah, ki jih pridobi z gibalnimi dejavnostmi ter gibalno ustvarjalnostjo v različnih situacijah (Videmšek in Pišot, 2007).

Športna dejavnost je v sodobni družbi pomemben dejavnik zdravega načina življenja odraslih in prav tako otrok, kar pomeni, da moramo že od rojstva naprej otroka spodbujati h gibanju. Otrok bo športno dejavnost vzel ljubi in ga bo spremljala vse življenje.

1.1 POMEN GIBALNIH DEJAVNOSTI ZA PREDŠOLSKE OTROKE

Z gibanjem otrok zaznava in odkriva svoje telo, preizkuša, kaj telo zmore, doživlja veselje in ponos ob razvijajočih se sposobnostih in spretnostih ter gradi zaupanje vase. Hkrati daje gibanje otroku občutek ugodja, varnosti, veselja, torej dobrega počutja. Z gibanjem otrok raziskuje, spoznava in dojema svet okrog sebe. V gibalnih dejavnostih je telo izhodiščna točka za presojo položaja, smeri, razmerja do drugih, kar pomeni, da z gibanjem otrok razvija občutek za ritem in hitrost ter dojema prostor in čas (Videmšek, Bardajs in Karpljuk, 2003).

Gibalni razvoj je v razvoju človekovih funkcij v ospredju predvsem v prvih letih življenja. Razvoj poteka od naravnih oblik gibanja do zelo celostnih in skladnostno zahtevnejših športnih dejavnosti v povezavi z zorenjem, učenjem in posameznikovo lastno voljno aktivnostjo. V predšolskem obdobju otrok pridobiva raznovrstne izkušnje zlasti z igro (Videmšek in Visinski, 2001).

Otrok z različnimi dejavnostmi v zaprtem prostoru in na prostem razvija gibalne in funkcionalne sposobnosti ter postopno spoznava in usvaja osnovne prvine različnih športnih zvrsti. Mnoge gibalne dejavnosti od otrok zahtevajo, da se zaveda drugih otrok in odraslih, da z njimi deli prostor in stvari, da sodeluje. Pri dejavnostih, ki jih izvaja v paru ali v skupini, ima priložnost, da si skupaj z drugimi otroki prizadeva doseči cilj. V elementarnih gibalnih igrah najlažje spoznava smisel in pomen upoštevanja pravil, pomen sodelovanja ter

spoštovanja in upoštevanja različnosti. Med drugim razvija svojo kreativnost, ko išče svoje načine in poti za rešitev različnih gibalnih nalog, z lastno domišljijo odgovarja na nove izzive ter izraža svoja čustva in občutja (Videmšek, Bardajs in Karpljuk, 2003).

Predšolsko obdobje je obdobje temeljnega gibalnega razvoja. Otrokov organizem je najbolj izpostavljen vplivom okolja v zgodnjem otroštvu, prav to pa vpliva na razvoj njegove osebnosti. Strokovnjaki so ugotovili, da vsega tistega, kar otrok zamudi v zgodnjem otroštvu, kasneje žal ne more nadoknaditi. Otrokove dejavnosti v prvih letih življenja so podlaga za kasnejše športne dejavnosti, hkrati pa vplivajo tudi na razvoj in oblikovanje vrste njegovih sposobnosti, lastnosti, zmožnosti in značilnosti (Videmšek, Strah in Stančevič, 2001).

Otrokom je potrebno omogočiti čim več različnih možnosti za ukvarjanje s športnimi dejavnostmi. Že od začetka jih moramo spodbujati za udeleževanje različnih športnih aktivnosti, in sicer v zaprtem prostoru in na prostem, saj tako razvijajo gibalne sposobnosti, se naučijo izvajati nove gibe in elemente različnih športnih zvrsti. Usmerjena športna dejavnost s specifičnimi programi je sredstvo pospešenega ne samo gibalnega, ampak tudi spoznavnega, čustvenega in socialnega razvoja. Zelo pomembno je pravilno izbiranje sredstev ter oblik in metod dela, s katerimi usmerjamo otrokov razvoj. Pomeni, da je športna vzgoja pomembna za celosten razvoj otroka (Videmšek, Strah in Stančevič, 2001).

Športna vadba med drugim vpliva tudi na zdravje otroka, še zlasti preprečuje prekomerno telesno težo in debelost, pomaga pri oblikovanju močnejših kosti, zdravih sklepov in učinkovitega delovanja srca, vzdržuje in krepi primerno duševno zdravje, pozitivno samopodobo in vzpostavlja trdne temelje zdravega življenjskega sloga, ki ga je mogoče nadaljevati oziroma obdržati v odraslem življenjskem obdobju.

Shore (1997, v Videmšek, Drašler in Pišot, 2003) navaja, da so malčkovi možgani veliko bolj aktivni kot npr. študentovi, da imajo izkušnje pred tretjim letom omejen vpliv na kasnejši razvoj ter da je razvoj možganov linearen – zmožnost možganov za učenje in spremembe narašča konstantno od otroka do odraslega.

Tudi novejša raziskava v veliki meri kažejo podobno razlago. Strokovnjaki ugotavljajo, da je razvoj možganov odvisen od medsebojnega vpliva genske zasnove in ponujenih izkušenj ter da imajo te izkušnje odločujoč vpliv na oblikovanje strukture možganov in na naravo ter

obseg zmogljivosti odraslega. Ugotavljajo, da so možgani malčkov (predvsem do tretjega leta) dvakrat toliko aktivni kot možgani odraslega ter da razvoj možganov ni linearen (Videmšek, Drašler in Pišot, 2003).

Iz tega je razvidno, da sta okolje in izkušnje posameznika pomembna dejavnika pri razvoju otrok in kasneje odraslih ljudi. Zelo pomembno je, da se otrok že v predšolskem obdobju seznanja z različnimi športnimi dejavnostmi in se z njimi ukvarja vse življenje, saj to pripomore h kakovostnejšemu življenju.

1.2 CELOSTEN RAZVOJ OTROKA

Otrokov razvoj je dinamičen proces, ki ga interaktivno sodoločata dednost in okolje, in sicer na ravni fizikalnega ter socialnega okolja. Na vse dejavnosti otrokovega razvoja (rast, zorenje, izkušnje) ne moremo enako vplivati. Najmočnejši vpliv na izkušnje ima okolje; to je vpliv na razvoj skozi proces učenja. Spodbude, ki jih dobiva kot majhen otrok iz okolja, so senzorične, odzivi pa gibalni (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Otrokov razvoj se odraža na različnih področjih, ki so med seboj povezana, kar pomeni, da je razvoj večrazsežen. Sodobne razvojne teorije kažejo, da poteka razvoj na gibalnem, telesnem, kognitivnem, čustvenem in socialnem področju usklajeno in celostno. Spremembe na enem področju so povezane s spremembami na ostalih temeljnih področjih razvoja (Videmšek in Pišot, 2007).

1.2.1 OTROKOV GIBALNI RAZVOJ

Gibalni razvoj otroka se začne že v predporodni dobi in se ves čas izpopolnjuje. Zelo izrazit je v prvih treh letih življenja. V prvih dveh letih se zgodi to, kar loči človeka od vseh drugih bitij: postavi se na noge in hodi pokončno (Videmšek in Jovan, 2002).

Vsi otroci ne rastejo in se ne razvijajo enako, zato lahko vidimo razlike v njihovem gibalnem razvoju. Te so odvisne od razvoja inteligentnosti, od zdravstvenega stanja otroka in tudi od vadbe. Otroško telo neprestano raste in se razvija v nasprotju z ustaljenim organizmom odraslega človeka. Na rast in razvoj pa v veliki meri vpliva ravno gibanje. Z rastjo in

razvojem se otrokove sposobnosti večajo in tako sta rast in razvoj v nenehni odvisnosti od gibanja (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Gibalni razvoj je še posebno izražen v prvih letih otrokovega življenja. Na njegov boljši razvoj vplivajo tudi življenjske razmere: čist, raven in trd prostor, primerna obleka in obutev, pozitiven odnos, režim, ki otroku omogoča, da se giblje po svoji želji, spontanost in sproščenost, igrače, ki ga spodbujajo h gibanju. Vse to je najboljša pomoč otroku, ki jo lahko nudijo starši. Razvoj gibalnih funkcij je rezultat otrokovega zorenja in učenja. Če mu primanjkuje gibanja, lahko zaostane v gibalnem razvoju (Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

V predšolski dobi med drugim in četrtem letom se tudi natančno polarizira, ali bo otrok levičar ali desničar. Otrok se rodi anatomske simetričen. V procesu razvoja ena stran postane prevladujoča po moči, spretnosti in hitrosti. Pri večini ljudi prevladuje desna stran; tem pravimo, da so desničarji. Levičarstvo je redko (okrog 5 % vseh ljudi) in se pojavlja pogosteje pri dečkih kot pri deklicah (Horvat in Magajna, 1989, v Videmšek, Berdajs in Karpljuk, 2003).

Otrok že v svojih prvih štirih mesecih nadzoruje mišice za gibanje glave, oči in smejalne mišice. V drugem mesecu nepremično gleda predmet, v tretjem pa lahko predmetu tudi sledi. Pri štirih mesecih že lahko sedi, vendar s pomočjo staršev, ne samostojno. Nadzira vratne mišice, kar pomeni, da mu glava ne kleca več, saj jo lahko drži pokonci. Počasi se začne razvijati še druge mišice – mišice rok in počasi pride do usklajevanja med roko in očesom. Šele ko se očesne mišice razvijejo do konca, lahko otrok ustavi in fiksira pogled na določen predmet in ga lahko poskuša prijati. Dva meseca kasneje pa že lahko predmet prime in ga nese proti ustom. Razvoju rok sledi razvoj trupa. Bayley (1993, v Videmšek, Tomazini in Grojzdek, 2006) navaja, da se pri starosti od enega do treh mesecev večina dojenčkov namerno obrne z boka na hrbet, pri treh do petih mesecih se lahko obrnejo tudi s hrbta na bok. Od petega do sedmega meseca pa se večina dojenčkov že samostojno obrne s hrbta na trebuh. Pri starosti devetem mesecu lahko otrok že samostojno sedi, kar je odvisno od velikih hrbtnih mišic. Priprava na hojo se prične z valjanjem, sledi gibanje v sedečem položaju. Naslednja stopnja, ki se pojavi med sedmim in devetim mesecem, je plazenje, nato preide otrok na hojo po vseh štirih. Prvi koraki do pokončne drže je pokončna stoja. Iz pokončne stoje pa otrok naredi prve korake. Na začetku so le-ti še nezanesljivi, kratki in majavi, saj ima otrok še

težave z ravnotežjem, vendar sčasoma postane korak vedno daljši in zanesljivejši. Do tretjega leta starosti otrok usvoji vse naravne oblike gibanja: hojo, tek, poskoke, skoke, plazenje, lazenje, plezanje, dvigovanje, nošenje, valjanje, potiskanje, vlečenje, metanje, lovljenje in vese.

Otroci, stari od tri do štiri leta, že usvojijo določeno gibanje, vendar pa je hoja še dokaj nezanesljiva, vijugasta in neenakomerna. Otroci še capljajo, tek je še vedno bolj podoben hitri hoji (Videmšek in Jovan, 2002).

Sposobnost skakanja se razvije kasneje kot hoja. Otrokovi prvi skoki so zelo podobni daljšim korakom, izvaja pa jih npr. ob hoji po stopnicah navzdol. Po drugem letu starosti razdalja in višina, ki ju lahko otrok preskoči, naraščata (Bayley, 1993, v Videmšek, Tomazini in Grojzdek, 2006). Skakanje po eni nogi otrokom dela še velike preglavice. Sposobni so sonožno preskočiti, na tleh ležečo oviro. Obvladajo skoke v daljavo (s kredo jim na tla narišemo krog, v katerega morajo skočiti) in tudi skoki v globino jim predstavljajo izziv. Oviro še ne znajo preskočiti, ampak se pred njo ustavijo in jo prestopijo. Znajo preskočiti oviro z mesta s sonožnim odzivom (imitacija skoka v višino). Stojajo na eni nogi jim tudi ne dela večjih težav (Videmšek in Jovan, 2002).

Otroci radi plezajo, največ težav imajo pri navpičnem plezanju, in sicer jim težavo predstavlja sestop, ker ne znajo pravilno postavljati nog. Izvajajo tudi različna plezanja, lazenja, radi se valjajo in izvajajo prevel naprej.

Po tretjem letu starosti lahko otrok poleg enostavnih, naravnih oblik gibanja izvaja tudi sestavljene, kompleksnejše gibalne naloge. Gre za ustvarjanje osnovnih elementov različnih športnih zvrsti. Otroci ta gibanja usvajajo počasi, negotovo in površno.

Pri spretnostih z žogo so še precej okorni, saj jim žoga pade na tla, pred ali za telo. Tudi lovljenje je počasno in negotovo, zato jim žoga pogosto pade med rokami na tla.

Lotevajo se tudi kompleksnejših aktivnosti, kot so igre na snegu, smučanje, igre v vodi in plavanje. Vozijo se s skiroji, tricikli in kolesi s pomožnimi dvokolesi.

Vključujejo se v skupinske igre, ki morajo biti preproste in z ne preveč zapletenimi pravili. Aktivnosti ne smejo biti monotone, saj otroci te starosti zelo hitro izgubijo koncentracijo in zanimanje za igro. Radi pojejo, izvajajo različne dejavnosti v ritmu, rajalne in preproste plesne igrice (Videmšek in Jovan, 2002).

Otroci, ki že dopolnijo pet let, so hitrejši, spretnejši in natančneje izvajajo gibanje. Naloge pri tej starosti so gibalno zahtevnejše, bolj natančno določene, igrala so višja in bolj strma. Otrok že dobro loči med tem, kar je spredaj in kaj zadaj, kaj levo in kaj desno (Videmšek in Jovan, 2002).

Hoja je ravna in enakomerna, tek pa vedno bolj podoben hitri hoji in vedno bolj zanesljiv. Prav tako se izboljša motorika skakanja, saj lahko otroci že skačejo po eni nogi, poleg skokov v daljavo pa izvajajo tudi skoke v globino in višino. Povezava teka in skoka jim ne dela večjih težav, saj se pred oviro ne ustavijo (Videmšek in Jovan, 2002).

Meti so daljši in preciznejši, pri igrah z žogo pa so spretnejši in ujemanje žoge ni več naključno. Prav tako lažje izvajajo kompleksnejša gibanja.

Bolje se znajdejo pri vožnji s kolesom, saj ne potrebujejo več pomožnih koles. Zelo radi se vključujejo v skupinske igre in želijo prevzeti vodilno vlogo. Prav tako učitelj ni več tisti, ki vodi igro, ampak postane opazovalec in koordinator.

1.2.1.1 GIBALNE SPOSOBNOSTI

Gibalne sposobnosti omogočajo človekovo gibanje. V osnovi delimo gibalne sposobnosti na moč, gibljivost, ravnotežje, skladnost gibanja (koordinacijo), hitrost, natančnost in vzdržljivost (Novak, Kovač in Čuk, 2008).

Odstotek prirojenosti je pri gibalnih sposobnostih različen. Pri nekaterih je večji, npr. pri hitrosti, pri nekaterih pa manjši, npr. pri moči in gibljivosti. Gibalne sposobnosti so v določeni meri tudi pridobljene z vadbo in načinom življenja, kar povzroča različno raven njihove razvitosti pri posameznikih (Videmšek in Jovan, 2002).

Pri predšolskih otrocih sicer ne moremo tako natančno opredeliti gibalnih sposobnosti, vendar pa na osnovi rezultatov dosedanjih raziskav lahko trdimo, da je latentni prostor manjših otrok že precej diferenciran in da se bistveno razlikuje od prostora odraslih.

Moč je sposobnost za učinkovito izkoriščanje sile mišic pri premagovanju zunanjih sil (Pistolnik, 1999). Predstavlja osnovno gibalno sposobnost, saj brez nje ni gibanja. Moč ima nasploh pri večini gibalnih dejavnosti veliko vlogo. Če otroci nimajo razvite moči, ki ustreza njihovi razvojni stopnji, niso sposobni premagovati naporov pri izvajanju športnih aktivnosti. Posledica slabo razvite moči je prehitra utrujenost, kar povzroči, da postane otrok v igri bolj ali manj pasiven. Pomembno je, da otroci izvajajo čim manj statičnih vaj za razvoj moči. Namesto tega poiščemo ustrezne oblike vadbe dinamičnega značaja, kot so na primer zajčji ali žabji poskoki, plezanja po letveniku, različne elementarne igre, ki vsebujejo mete, poskoki, itd. (Videmšek in Jovan, 2002).

Gibljivost (fleksibilnost, elastičnost, gibčnost) je sposobnost za izvedbo gibov z maksimalno amplitudo. Omogoča izvedbo velikih razponov gibov v sklepih in sklepnih sistemih (Videmšek in Jovan, 2002). Normalno razviti predšolski otroci imajo skoraj maksimalno gibljivost, saj so njihove telesne strukture zelo elastične in so posledično zmožne večjih amplitud gibov. Zato pri predšolskih otrocih niso potrebne dodatne naloge za razvoj gibljivosti, ampak lahko izvajamo le gimnastične vaje pri ogrevanju pred glavnim delom vadbene ure (Videmšek in Jovan, 2002).

Koordinacija gibanja je sposobnost, ki je odgovorna za učinkovito oblikovanje in izvajanje sestavljenih gibalnih nalog (Videmšek in Jovan, 2002). Razvoj koordinacije gibanja se prične že v fetalnem obdobju, saj plod že v materinem telesu pridobiva prve gibalne izkušnje. Največji učinek za razvoj koordinacije lahko pridobijo otroci do šestega leta starosti, saj so v tem obdobju najbolj dojemljivi za sprejem raznovrstnih informacij in njihovo združevanje gibalne strukture je na višji ravni. Otroci, ki nimajo ustrezno razvite te gibalne sposobnosti, so v večini nespretni, negotovi, zelo počasni in nenehno iščejo učiteljevo pomoč, zato se jim morajo še posebej posvetiti, da ne izgubijo volje do športnih aktivnosti. Najboljše metode dela za razvoj te sposobnosti so različni poligoni, elementarne igre, plesne igre, različne dejavnosti v ritmu, dejavnosti z obema okončinama hkrati, itd. (Videmšek in Jovan, 2002).

Hitrost je sposobnost izvedbe gibanja v najkrajšem možnem času in je od vseh drugih sposobnosti v največji meri odvisna od dednosti. Njena realizacija je v veliki meri odvisna od drugi gibalnih sposobnosti, in sicer od gibljivost, moči in koordinacije gibanja. Otroci naj razvijajo hitrost, kadar so spočiti, in sicer z različnimi elementarnimi igrami, izvajanjem štarta (iz različnih položajev), ritmičnimi poskoki, teki po strmini in štafetnimi teki. Otrokom nudimo priložnost, da se spoznajo z različnimi tekalnimi igrami in med drugim razvijejo tekmovalnost (Videmšek in Jovan, 2002).

Ravnotežje je sposobnost ohranjanja stabilnega položaja in hitrega oblikovanja kompenzacijskih gibov. Delimo ga na statično (ohranjanje ravnotežnega položaja v mirovanju) in dinamično (ohranjanje ravnotežnega položaja v gibanju – takrat, ko pade težiščnica iz podporne ploskve). Otroci dokončno razvijejo vestibularni aparat do petnajstega leta. Predšolski otroci imajo slabo razvito sposobnost ravnotežja, ki zavira normalen razvoj gibalnih sposobnosti, zato moramo te sposobnosti začeti razvijati že pri mlajših otrocih. Videmšek in Jovan (2002) navajata različne naloge: hoja po ozki gredi, kjer se srečata dva otroka in se morata izogniti drug drugemu, nošenje bremen, stopanje na valj ali kvader po prevalu, smučanje, rolanje, drsanje in hoja s hoduljami.

Preciznost je sposobnost določitve ustrezne smeri in sile za usmeritev telesa ali predmeta proti želenemu cilju. Delež prirojenosti je kar 80 %. Ta sposobnost je odvisna emocionalnega stanja človeka, zato lahko rezultati zelo nihajo. Otroci so precej nenatančni, saj niso v zelo kratkem času zmožni določiti cilja, smeri in intenzivnosti premikanja, oddaljenosti, velikosti, oblike, določiti tehnike, s katero bodo metali v cilj, uravnnavati moči, s katero bodo metali. Večini otrok zaradi tega hitro pade motivacija, ker ne dosežejo želenega cilja. Zato moramo igre in naloge prilagoditi starosti in sposobnosti otrok, da se bodo počutili uspešne (Videmšek in Jovan, 2002).

Vzdržljivost je sposobnost izvajanja dlje časa trajajočih gibalnih nalog z enako učinkovitostjo. Telo se bojuje proti utrujenosti med telesnim naporom, ki traja dlje časa. Vzdržljivost je torej sposobnost, ki precej zmanjša stanje utrujenosti. Pri predšolskih otrocih se osredotočimo predvsem na splošno aerobno dinamično vzdržljivost, kamor uvrščamo nizke in srednje intenzivne napore, pri katerih prevladujejo aerobni energijski procesi. Pomembno je, da otroci izvajajo dejavnosti na prostem, v naravi, in sicer vsaj trikrat na teden od 10–20 minut v vseh vremenskih razmerah (razen v dežju), še bolje pa je vsak dan in vso leto. Če dejavnost za

razvoj vzdržljivosti otroci izvajajo redno vso leto, so tako izpostavljeni postopnemu zniževanju temperature in povečani vlažnosti zraka in si postopoma prilagodijo funkcionalne (termoregulativne) mehanizme, izboljšajo kondicijo in s tem tudi odpornost organizma. V zadnjem času lahko namreč veliko obolenj dihal pri predšolskih otrocih pripišemo prav slabi splošni vzdržljivosti otrok. Pod tem pojmom lahko rečemo, da je dobro razvita sposobnost vzdržljivosti prvi pogoj za dobro zdravje (Videmšek in Jovan, 2002).

1.3 VPLIV STARŠEV NA OTROKOVO ŠPORTNO AKTIVNOST

Otrok začne usvajati prve informacije v trenutku, ko se rodi. Starši so tisti, ki mu omogočajo prve stike z okoljem in imajo veliko odgovornost za njegovo zgodnje učenje. Otroku informacije pridobiva zlasti s pomočjo gibanja, ki predstavlja najbolj primarno in naravno potrebo ter vpliva na vsa področja njegovega razvoja, in sicer od spoznavnega do čustvenega in socialnega. Zelo pomembno je, da se starši čim več pogovarjajo, sodelujejo z otroki in z njimi počno najrazličnejše stvari (Videmšek, Strah in Stančević, 2001).

Šport ohranja in krepi otrokovo zdravje, razvija njegove sposobnosti in omogoča lažje vključevanje in prilagajanje v družbeno in naravno okolje, zato je pomembno, da starši otroka v predšolskem obdobju navajajo na redno športno delovanje, ga vključujejo v različne športne vadbe in se z njim skupaj udeležujejo najrazličnejših športnih dejavnosti.

Redno ukvarjanje s športom bi moral biti življenjski stil vsakega človeka. Če bomo poskrbeli za to, da dejavnosti starši izvajajo skupaj z malčki, bo to za otroka še večja spodbuda, dober zgled in tudi za nas pot k boljšemu zdravju. Kot smo omenili, so starši v vlogi vaditelja, ki usmerja otroka. Pomembno je le ugoditi nekaterim zahtevam:

- Gibalne naloge morajo izvajati preko igre, saj igra predstavlja za otroke največje veselje in zadovoljstvo.
- Gibalne naloge morajo biti v prvih letih enostavne oziroma prilagodljive otrokovim sposobnostim in zmožnostim.
- Upoštevati je potrebno načelo postopnost; vedno najprej lažje nato težje naloge.
- Gibalne naloge izvajamo toliko časa, kot je otrok zainteresiran in ima zanje motivacijo. Otroka nikoli ne silimo izvajati gibalnih nalog, če vidimo, da mu ne ugajajo.

- Gibalne naloge pogosto spreminjamo, da se jih otrok ne naveliča.
- Izvajamo različne naravne oblike gibanja: plazenje, lazenje, skoki, poskoki, plezanje, itd.
- Pomembno je, da je otrok pri vadbi dobro razpoložen.
- Otrok naj ima pri roki steklenico z vodo.

Skozi igro otrok postane močnejši, hitrejši, gibljivejši, spretnejši in že obvlada ne samo enostavna ampak tudi kompleksnejša gibanja. Najboljšo motivacijo pa otrokom dajejo podpora, vzgled in zainteresiranost njihovih staršev.

Pretekla leta so v Sloveniji potekale raznovrstne raziskave o športni vadbi za otroke in ugotovitve kažejo, da se več kot 50 % družin kot celota njenih članov sploh ne ukvarja s športom (Športnorekreativna dejavnost Slovencev, 1999, v Videmšek, Strah in Stančević, 2001). Pri tem je odločilen omejevalni dejavnik izobrazba staršev, ki hkrati vsebuje ozaveščenost o pomenu športne vzgoje v družini in za to potrebna materialna sredstva.

Krojejeva (2001, v Videmšek, Strah in Stančević, 2001) je poučevala vpliv okolja na športno aktivnost od 4- do 6-letnih otrok, ki hodijo v vrtec. Tudi ona je ugotovila, da starši z višjo stopnjo izobrazbe in višjimi dohodki v večji meri skrbijo za otrokovo športno dejavnost. Prav tako je ugotovila, da se starejši roditelji, starši z več kot enim otrokom in starši samohranilci v večji meri športno ukvarjajo s svojim otrokom, vendar ta ne obiskuje športne igralnice.

Za otroke je zgled staršev nedvomno zelo pomemben in koristen, in sicer veliko bolj kot le nasveti, kako pomembna je športna aktivnost in kako škodljivo je neskončno igranje računalniških igranic ali posedanje pred televizorjem.

Otroci večinoma od staršev postopoma prevzamejo različne razvade. Mnogim staršem je lažje nadzirati otroka, ki mirno gleda televizijo, kot ga nadzorovati ali celo aktivno spremljati na igrišču zunaj.

Kalish (2000, v Videmšek, Strah in Stančević, 2002) navaja podatke neke ameriške raziskave: otroci mater, ki se ukvarjajo s športom, so dvakrat bolj aktivni od tistih otrok, ki imajo športno neaktivne matere. Vpliv očetov je še večji – otroci športno aktivnih očetov so kar 3,5-

krat bolj aktivni od otrok, ki imajo športno neaktivne očete. Tisti otroci, pri katerih sta športno aktivna oba starša, so daleč najbolj aktivni – celo 6-krat bolj od otrok s športno neaktivnimi starši.

Tudi Kropjeva (2001, v Videmšek, Strah in Stančevič, 2002) je ugotovila, da so od 4- do 6-letni otroci, ki imajo športno aktivne starše in skupaj z njimi aktivno preživljajo počitnice, nasploh športno bolj dejavni.

V družinah, kjer gojijo športno aktivnost, so pri otrocih opaznejše sposobnosti, kot so: vztrajnost, discipliniranost, natančnost, zaupanje vase, strpnost, potrpežljivost, zdrava tekmovalnost in spoznanje, da se je potrebno potruditi, če hočemo doseči cilj.

Spodbudni so nekateri rezultati zadnjih raziskav, ki kažejo, da se vseh navedenih problemov del staršev že zaveda. Žal pa starši največkrat nimajo dovolj znanja, niti možnosti, da bi do takega znanja prišli, zato je strokovno organizirana in vodena športna dejavnost za predšolske otroke še kako pomembna (Videmšek, Strah in Stančevič, 2002).

1.4 CILJI NA PODROČJU GIBANJA

Strokovni svet Republike Slovenije je leta 1999 sprejel nov program za predšolske otroke – Kurikulum za vrtce, v katerem so med drugim opredeljeni cilji za področje »gibanja«, in sicer:

- razvijanje koordinacije oz. skladnosti gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog) in ravnotežja,
- povezovanje gibanja z elementi časa, ritma in prostora,
- razvijanje prstnih spretnosti oz. t.i. fine motorike,
- razvijanje moči, natančnosti, hitrosti in gibljivosti,
- sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, preskoki, valjanje, plezanje, plazenje, lazenje idr.),
- usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosom med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi,
- spoznavanje in izvajanje različnih elementarnih gibalnih iger,

- usvajanje osnovnih načinov gibanja z žogo,
- iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov,
- sproščeno gibanje v vodi in usvajanje osnovnih elementov plavanja,
- pridobivanje spretnosti vožnje s kolesom,
- spretnosti kotalkanja,
- spoznavanje zimskih dejavnosti,
- usvajanje osnovnih prvin ljudskih, rajalnih in drugih plesnih iger,
- uvajanje otrok v igre, kjer je treba upoštevati pravila,
- spoznavanje pomena sodelovanja v igralni skupini, medsebojne pomoči in športnega obnašanja,
- spoznavanje različnih športnih orodij in pripomočkov, njihovo poimenovanje in uporaba,
- spoznavanje osnovnih načel osebne higiene,
- spoznavanje oblačil in obutve, primerne za gibalne dejavnosti,
- spoznavanje elementarnih iger ter športnih zvrsti, značilnih za naša in druga kulturna okolja v sedanosti in preteklosti,
- spoznavanje vloge narave in čistega okolja v povezavi z gibanjem v naravi,
- spoznavanje osnovnih varnostnih ukrepov, ki so potrebni pri izvajanju gibalnih dejavnosti, ter ozaveščanje skrbi za lastno varnost in varnost drugih (Videmšek in Visinski, 2001).

1.5 DOSEDANJE RAZISKAVE

V zadnjih letih je bilo narejenih veliko raziskav s podobno tematiko, kot jo predstavlja to diplomsko delo.

Tomčeva (2010) je v svoji raziskavi z naslovom Vpliv staršev na vključevanje otrok v športno vadbo ugotovila, da otroci svoj prosti čas v 92 % preživljajo gibalno športno aktivno; se pravi, da se ukvarjajo z različnimi športnimi panogami. Ta podatek je po njenem mnenju zelo razveseljujoč, saj le 8 % otrok svoj prosti čas preživlja športno neaktivno. Njeni rezultati so pokazali, da je več kot polovica staršev športno aktivnih. Otroci, kjer sta oba starša športno aktivna, so aktivni tudi sami, saj je to del njihovega vsakdana. Starši najpogosteje v športno igro s svojimi otroki vključujejo žogo (32 %). Med drugim pa je ugotovila, da le 43 % otrok

iz njene raziskave obiskuje popoldansko športno aktivnost. Starši so mnenja, da ima športna aktivnost največji vpliv na gibalni in telesni razvoj otrok.

Zajčeva (2010) je naredila raziskavo o povezanosti gibalne/športne dejavnosti predšolskih otrok in njihovih staršev z izbranimi dejavniki zdravega načina življenja. Prišla je do ugotovitev, da je gibalno/športno dejavnih kar 91,9 % otrok, od tega se dobra polovica ukvarja z organiziranimi športnimi dejavnostmi; največ otrok s splošno vadbo. Splošni vadbi sledijo ples, plavanje in igre z žogo. Podobno hipotezo, kot smo si jo zastavili mi, je preverjala tudi ona v svoji raziskavi in ugotovila, da je gibalno/športna dejavnost otrok med tednom statistično pomembno povezana z gibalno/športno dejavnostjo staršev med tednom. Če se starši več ukvarjajo z gibalno/športnimi dejavnostmi (organizirano ali neorganizirano), so tudi njihovi otroci gibalno/športno dejavnejši. Enako velja za gibalno/športne dejavnosti med vikendom in počitnicami. Med drugim je med svojimi ugotovitvami navedla, da naj bi po mnenju staršev gibalno/športno dejavnost v vrtcu vodil športni pedagog z usposobljenostjo za predšolsko vzgojo. Glede športne aktivnosti staršev samih pa je analiza rezultatov pokazala, da se 69 % staršev ukvarja z gibalno/športno dejavnostjo med tednom.

Tudi Iličičeva (2008) je naredila raziskavo o športni aktivnosti otrok v predšolskem obdobju, in sicer v času počitnic, med prazniki in ob vikendih ter ugotovila, da se večina otrok udeležuje ene organizirane vadbe enkrat na teden, vadbena enota pa traja eno uro.

Raziskava Zaplatičeve (2009), ki prav tako govori o gibalni dejavnosti predšolskih otrok in njihovih staršev, je pokazala, da se na vasi veliko več otrok udeležuje športne vadbe, in sicer kar 57 %, v mestu je to le 30 %. Najpogostejša oblika organizirane vadbe je splošna športna vadba. Ugotovila je tudi, da so otrokom, ki živijo na vasi, najbolj priljubljene igre z žogo in kolesarjenje.

Rezultati Zurčeve, Pišota in Žerjalove (2006, v Tomc, 2010) kažejo, da je 55,2 % merjencev dva- do trikrat na teden gibalno/športno aktivnih in skoraj 20% merjencev je bilo gibalno/športno povsem neaktivnih. Kropjeva in Videmškova (2003 v Tomc, 2010) pa sta ugotovili, da se skoraj 50 % otrok sploh ne ukvarja z dodatno organizirano dejavnostjo. Pomeni, da se z leti vedno več otrok ukvarja s športno dejavnostjo, kar je pozitiven rezultat.

Na področju športne aktivnosti predšolskih otrok je bila narejena še ena raziskava, in sicer jo je izvedla Bergantova (2009). Tudi ona je ugotovila, da so med otroci najbolj priljubljene neorganizirane športne dejavnosti tek, lovljenje, kolesarjenje in igre z žogo. Podobne rezultate je dobila Zajčeva (2010), saj se večina otrok med neorganiziranimi dejavnostmi v največji meri posveča teku oz. lovljenju, kolesarjenju in igram z žogo. Povzamemo lahko, da so ti športi med otroci v predšolskem obdobju najpopularnejši. Po mnenju Bergantove (2009) je neorganizirana vadba med vikendom in v času počitnic med otroki bolj pogosta in pestrejša kot med tednom, saj imajo njihovi starši takrat več časa za ukvarjanje z različnimi športnimi dejavnostmi.

Čeboklijeva (2006) je v svoji raziskavi ugotavljala, kakšni so razlogi za vključevanje otrok v športno vadbo in ugotovila, da je bil glavni razlog za vključitev otrok v športno vadbo razvoj gibalnih sposobnosti, drugi najpomembnejši pa, da se otrok spozna in preizkusi z različnimi športnimi dejavnostmi. Najmanj pomemben razlog je, da starši otroka vključijo v športno vadbo, da bi imeli nekaj časa zase.

1.6 PROBLEM, CILJI IN HIPOTEZE

Gibanje je eden izmed glavnih dejavnikov otrokovega celotnega razvoja – telesnega, gibalnega, čustvenega, socialnega in funkcionalnega. Zelo pomembno je, da se otrok v predšolskem obdobju seznanja s čim večjim številom različnih športnih dejavnosti, saj je v tem obdobju najbolj dovzeten za sprejemanje novih informacij, usvajanje vsakodnevnih življenjskih navad in razvijanje gibalnih sposobnosti, kot so moč, ravnotežje, gibljivost, hitrost, natančnost, koordinacija in vzdržljivost. Prav tako je dobro, da se otrok seznanja z različnimi športnimi pripomočki in rekviziti ter njihovo uporabo pri različnih športih.

Seveda pa imajo pri vsem tem največjo vlogo starši, kasneje pa tudi vzgojitelji v vrtcu. Starši morajo otroku prikazati šport kot pozitiven dejavnik za njegov razvoj. Prav tako so oni tisti, ki morajo biti otroku vzgled. Skupaj z njimi naj bi se ukvarjali s športnimi dejavnostmi, kot so žoganje, kolesarjenje, rolanje, tek, hitra hoja in druge športne dejavnosti, ki so primerne za to starost otrok. Za njihov boljši gibalni razvoj pripomore tudi vključevanje otrok v različna športna društva, klube ali šole. Otrok pri športni vadbi še dodatno razvija svoje gibalne

sposobnosti, razvija samopodobo, spoznava pomen sodelovanja v skupini in medsebojne pomoči ter športnega obnašanja.

V raziskavi smo želeli ugotoviti, koliko staršev se ukvarja s športnimi dejavnostmi, koliko predšolskih otrok je vključenih v organizirano športno dejavnost ter ali se starši skupaj s svojimi otroki ukvarjajo s športnimi aktivnostmi. Kakšni so razlogi, da so starši vključili otroke v športno vadbo in kateri so vzroki za to, da jih niso. Ugotavljali smo tudi, kakšen je primeren športni vaditelj in kdaj ter kako dolgo naj bi trajala športna vadba za predšolske otroke. Prav tako smo ugotavljali, ali ima izobrazba staršev vpliv na vključevanje otrok v športno vadbo ter ali športno aktivni starši v večji meri vključujejo otroke v organizirano športno dejavnost.

Glede na predmet in problem raziskave smo postavili naslednje cilje:

- Ugotoviti športno aktivnost otrok in staršev.
- Analizirati glavne vzroke za vključitev otrok v športno vadbo.
- Analizirati mnenje staršev predšolskih otrok o športni vadbi in športnem vaditelju.
- Ugotoviti, ali otroci staršev, ki so športno aktivni, v večjem številu obiskujejo športno vadbo kot tisti otroci, katerih starši se ne ukvarjajo s športom.
- Ugotoviti, ali otroci staršev, ki imajo višjo izobrazbo, v večjem številu obiskujejo športno vadbo, kot tisti, katerih starši imajo nižjo izobrazbo.
- Ugotoviti, ali se mestni otroci skupaj s starši pogosteje ukvarjajo s športno rekreacijo kot otroci, ki živijo na vasi.

Na osnovi zastavljenih ciljev smo oblikovali naslednje hipoteze:

H1: Otroci staršev z višjo izobrazbo v večji meri obiskujejo organizirano športno vadbo.

H2: Otroci iz mestnega okolja so v prostem času bolj gibalno/športno aktivni skupaj s starši kot otroci s podeželja.

H3: Otroci staršev, ki so športno aktivni, pogosteje obiskujejo organizirano športno vadbo.

2 METODE DELA

2.1 PREIZKUŠANCI

Anketne vprašalnike smo razdelili 100 staršem predšolskih otrok starih, od 2 do 5 let, ki obiskujejo Vrtec Anice Černejeve v Celju, Vrtec Dobrna in privatni vrtec v Šentjurju. Prav tako smo ankete razdelili staršem otrok, starih od 2 do 5 let, ki 1-krat tedensko obiskujejo športno vadbo v Športno-rekreacijskem društvu Vaja.

2.2 PRIPOMOČKI

Za raziskavo smo uporabili anketni vprašalnik, ki vsebuje 23 vprašanj, razdeljenih v štiri sklope: podatki staršev, podatki predšolskega otroka, športna vadba in vaditelj športne vadbe.

2.3 POSTOPEK

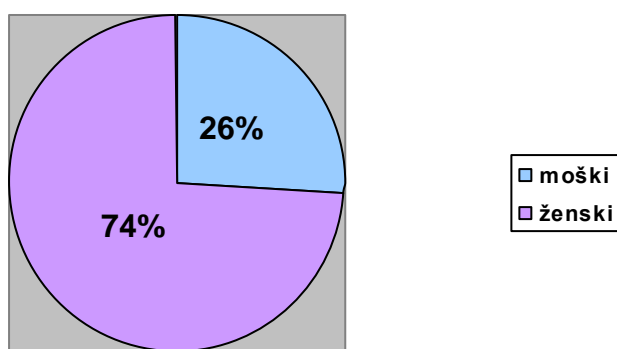
Podatke smo obdelali s statističnim programom SPSS 17.0. Izračunane so bile frekvence in kontingenčne tabele, hipoteze smo preverili s Pearsonovim χ^2 testom ter jih sprejemali oziroma zavračali s 5 % tveganjem.

3 REZULTATI

Na podlagi zastavljenih ciljev ter anketnega vprašalnika, ki ga je izpolnilo 100 staršev predšolskih otrok, ki obiskujejo Vrtec Dobrna, vrtec Anice Černejeve v Celju in privatni vrtec v Šentjurju, smo dobili rezultate, ki jih predstavljamo v nadaljevanju diplomskega dela. Rezultati so predstavljeni po posameznih sklopih anketnega vprašalnika, in sicer s tortnimi, črtnimi in stolpičnimi grafikoni ter tabelami.

I. PODATKI STARŠEV

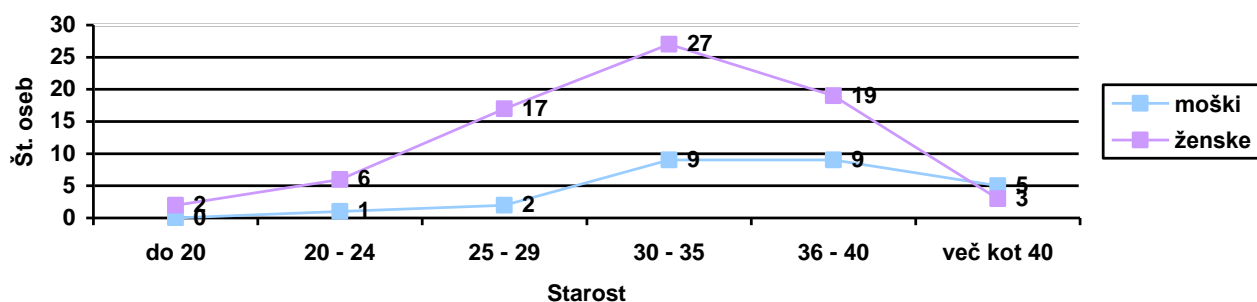
1. SPOL

Slika 1. Delež moških in žensk v anketi.

Zgornja slika prikazuje podatke o spolu anketirancev. Ugotovili smo, da je bilo 26 % anketirancev moškega spola ter 74 % ženskega.

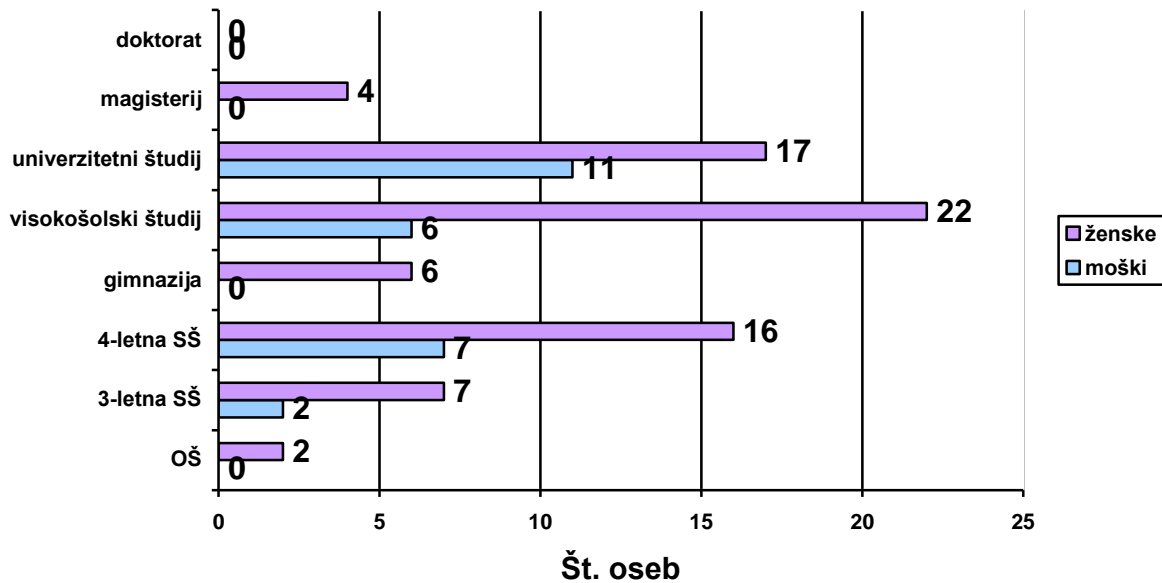
2. STAROST

Slika 2. Starostna struktura anketirancev, ločeno po spolu.

Iz zgornje slike lahko razberemo, da je bilo največ anketirank starih med 30 in 35 let, in sicer kar 36,5 %, najmanj pa je bilo mlajših od 20 let (2,7 %). Največ anketirancev je bilo starih med 30 in 40 let (69,2 %). Najmanj je bilo starih med 20 in 24 let (3,9 %). Pod dvajset let ni bilo nobenega anketiranca.

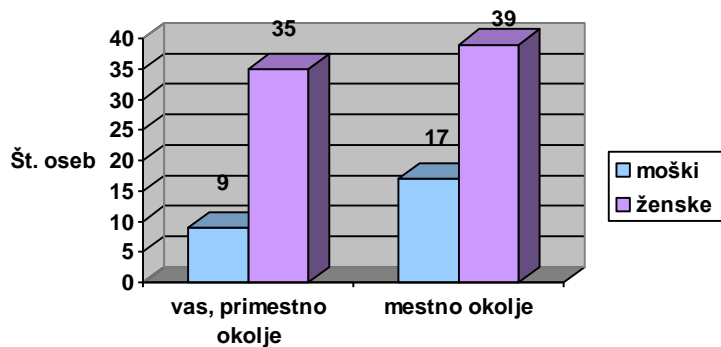
3. IZOBRAZBA

Slika 3. Končna stopnja izobrazbe glede na spol.

Slika 3 nam prikazuje stopnjo izobrazbe anketirancev. Med ženskami jih je največ s končanim visokošolskim študijem (29,7 %), najmanj pa jih je končalo osnovno šolo (2,7 %). Moških je največ končalo univerzitetni študij (42,2 %), najmanj pa 3-letno srednjo šolo (7,7 %). Doktorata znanosti ni opravil nobeden izmed anketiranih.

4. OKOLJE BIVANJA

Slika 4. Okolje bivanja anketirancev glede na spol.

Slika 4 nam prikazuje, da je v obeh primerih več takšnih anketirancev, ki živijo v mestnem okolju. Pri ženskah je takšnih 52,7 %, pri moških pa 65,4 %.

5. BIVALNI PROSTOR

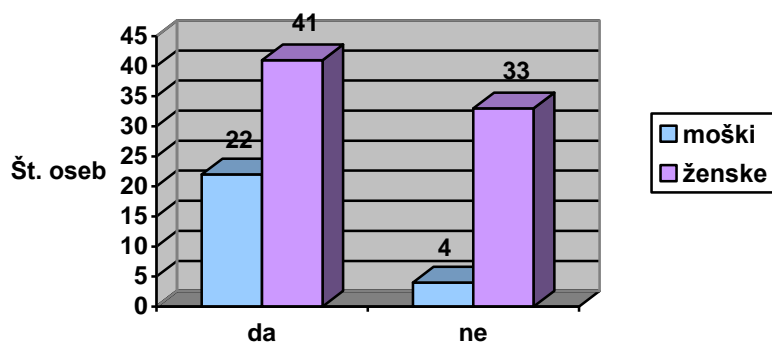
Tabela 1

Bivalni prostor anketirancev glede na spol

	hiša z okolico	hiša brez okolice	blok z igriščem	blok brez igrišča	drugje	skupaj
Moški	12 (46,2%)	1 (3,8%)	9 (34,6%)	4 (15,4%)	0 (0%)	26 (100%)
Ženske	41 (55,4%)	2 (2,7%)	21 (28,4%)	10 (13,5%)	0 (0%)	74 (100%)

Več kot polovica anketirank (55,4 %) živi v hiši z okolico. Prav tako tudi največ moških živi v hiši z okolico (46,2 %).

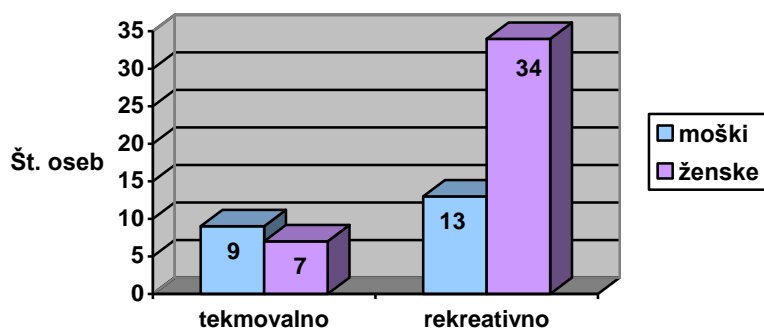
6. ŠPORTNA AKTIVNOST STARŠEV V PRETEKLOSTI

Slika 5. Odstotek anketirancev, ki so se v preteklosti ukvarjali s športom.

Iz Slike 5 lahko razberemo, da se je skoraj 85 % moških v preteklosti ukvarjalo s športom, takšnih žensk je 55,4 %.

Sledilo je podvprašanje o tem, na kateri način so se starši v preteklosti ukvarjali s športom.

Slika 6. Ukvarjanje s športom v preteklosti glede na spol in način.

V preteklosti se je s športom rekreativno ukvarjalo manj kot polovica anketirancev (47 %). Takšnih moških je 13 (59 %), žensk pa 34 (82,9 %).

V nadaljevanju bodo prikazani športi, s katerimi so se v preteklosti ukvarjali moški in ženske, in sicer tako tekmovalno kot rekreativno.

Tabela 2

Ukvarjanje anketirancev s športom v preteklosti glede na način

šport		moški		moški	
Tekmovalno 9 (40,9 %)	Kolesarjenje	2	(22,2 %)	Odbojka	5 (38,5 %)
	Košarka	4	(44,4 %)	Judo	1 (7,7 %)
	Namizni tenis	1	(11,1 %)	Hokej	1 (7,7 %)
	Tek	2	(22,2 %)	Tek	2 (15,8 %)
	Smučanje	3	(33,3 %)	Nogomet	3 (23,1 %)
	Športno plezanje	1	(11,1 %)	Košarka	3 (23,1 %)
	Nogomet	1	(11,1 %)	Gimnastika	2 (15,8 %)
	Rokomet	1	(11,1 %)	Kegljanje	1 (7,7 %)
					Jadr. letenje
			Rekreativno		
			13 (59,1 %)		

Moških, ki so se tekmovalno ukvarjali z različnimi športi, je 9 (40,9 %). Med njimi je večina takšnih, ki so se ukvarjali z več različnimi športi; največ s košarko (44,4 %) in smučanjem (33,3 %). Rekreativno se je s športom ukvarjalo 13 moških (59,1 %), večinoma z več športi. Največ je takšnih, ki so se posvečali odbojki (38,5 % anketirancev).

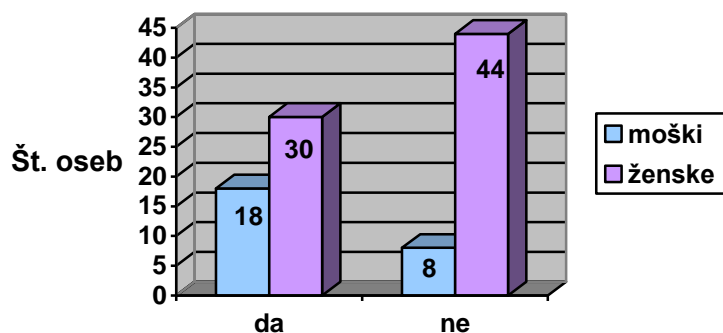
Tabela 3

Ukvarjanje anketirank s športom v preteklosti glede na način

	šport		ženske
Tekmovalno 7 (17,1 %)	Odbojka	1	(14,3 %)
	Drsanje	1	(14,3 %)
	Atletika	4	(57,1 %)
	Košarka	1	(14,3 %)
	Dresura konjev	1	(14,3 %)
Rekreativno 33 (44,6 %)	Aerobika	8	(23,5 %)
	Potapljanje	1	(2,9 %)
	Fitnes	3	(8,8 %)
	Pilates	1	(2,9 %)
	Karate	1	(2,9 %)
	Tek	8	(23,5 %)
	Smučanje	6	(17,6 %)
	Kolesarjenje	7	(20,6 %)
	Joga	2	(5,8 %)
	Odbojka	7	(20,6 %)
	Atletika	2	(5,8 %)
	Badminton	2	(5,8 %)
	Pohodništvo	3	(8,8 %)
	Igre z žogo	1	(2,9 %)
	Kegljanje	1	(2,9 %)
	Košarka	2	(5,8 %)
	Plavanje	2	(5,8 %)
	Rolanje	4	(11,8 %)
	Drsanje	2	(5,8 %)
	Tek na smučeh	2	(5,8 %)
	Plezanje	1	(2,9 %)
Ples	1	(2,9 %)	
Skupaj		41	(100 %)

Štiri ženske so se tekmovalno ukvarjale z atletiko (57,1 %), druge pa so tekmoval v odbojki, drsanju, košarki in dresuri konjev. Rekreativno so se anketiranke ukvarjale z različnimi športi. Najbolj pogosto izbrana športa sta aerobika in tek (vsakega je izbralo po 8 žensk – 23,5 %).

7. ŠPORTNA AKTIVNOST STARŠEV

Slika 7. Odstotek anketirancev, ki se ukvarjajo s športom glede na spol.

Sedaj se s športom ukvarja 18 moških (69,2 %) in 30 žensk (40,5 %).

V nadaljevanju bodo prikazani športi, s katerimi se ukvarjajo moški in ženske tekmovalno in rekreativno.

Tabela 4

Ukvarjanje anketirancev s športom glede na način in spol

	Tekmovalno	Rekreativno	Skupaj
Moški	4 (22,2 %)	14 (77,8 %)	18 (100 %)
Ženske	0 (0 %)	30 (100 %)	30 (100 %)

Vse ženske se s športom ukvarjajo le rekreativno, pri moških pa je takšnih 77,8 %. Drugi se s športom ukvarjajo tekmovalno.

Tabela 5

Ukvarjanje moških s športom (rekreativno ali tekmovalno)

	šport		Moški
Tekmovalno 4 (22,2 %)	Nogomet	1	(25,0 %)
	Kegljanje	1	(25,0 %)
	Košarka	1	(25,0 %)
	Tek	1	(25,0 %)
Rekreativno 14 (77,8 %)	Kolesarjenje	2	(14,3 %)
	Tek	5	(35,7 %)
	Nogomet	4	(28,6 %)
	Tenis	1	(7,1 %)
	Fitnes	1	(7,1 %)
	Smučanje	1	(7,1 %)
	Košarka	5	(35,7 %)
	Badminton	1	(7,1 %)
	Odbojka	3	(21,4 %)
	Plavanje	2	(14,3 %)
Jadralno padalstvo	1	(7,1 %)	
Skupaj		18	(100 %)

Tekmovalno se s športom ukvarjajo 4 moški (22,2 %); vsak s svojim izbranim športom, in sicer z nogometom, kegljanjem, košarko in tekom (vsak po 25 %). Rekreativno se s športom ukvarja 14 moških (77,8 %). Največ se jih posveča košarki in teku (skupaj 70 %), najmanj pa jadralnemu padalstvu, smučanju, fitnesu in tenisu (7,1 %).

Tabela 6

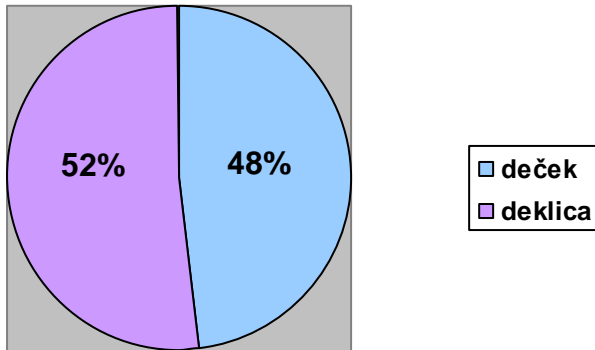
Rekreativno ukvarjanje žensk s športom

	šport		Ženske
Rekreativno 30 (100 %)	Fitnes	2	(6,7 %)
	Drsanje	2	(6,7 %)
	Plezanje	1	(3,3 %)
	Tenis	2	(6,7 %)
	Ježa konjev	1	(3,3 %)
	Igre z žogo	1	(3,3 %)
	Joga	1	(3,3 %)
	Odbojka	4	(13,3 %)
	Tek	8	(26,7 %)
	Tek na smučeh	2	(6,7 %)
	Rolanje	4	(13,3 %)
	Aerobika	7	(23,3 %)
	Kolesarjenje	5	(16,7 %)
	Plavanje	2	(6,7 %)
	Smučanje	5	(16,7 %)
	Pilates	2	(6,7 %)
Skupaj	30	(100 %)	

Tabela 6 prikazuje, da največ žensk rekreativno teče (26,7 %), 23,3 % jih obiskuje aerobiko, po 16,7 % jih kolesari ter smuča, po 13,3 % pa jih igra odbojko ter rola. Ježa konjev, plezanje, igre z žogo in joga pa so športi, s katerimi se ukvarja po ena anketiranka.

II. PODATKI PREDŠOLSKEGA OTROKA

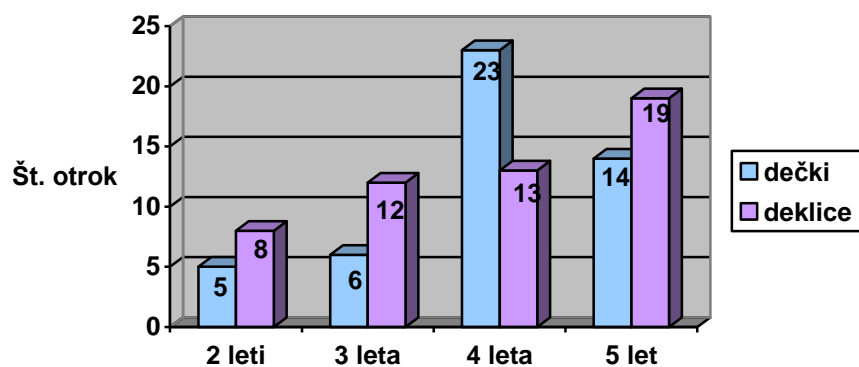
1. SPOL

Slika 8. Prikaz deleža dečkov in deklic.

Slika 8 prikazuje, da imajo anketiranci otroke, ki so po spolu razdeljeni tako: 48 % dečkov ter 52 % deklic.

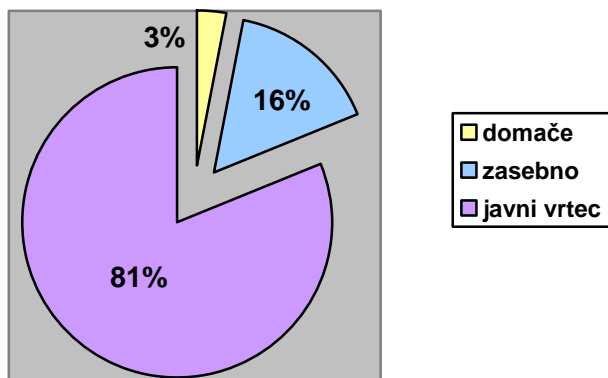
2. STAROST

Slika 9. Starost dečkov in deklic.

Med dečki je skoraj polovica starih 4 leta (47,9 %), med deklicami pa je največ starih 5 let (36,5 %). Pri obeh je najmanj takšnih, ki so stari 2 leti (dečki – 10,4 %, deklice – 15,4 %).

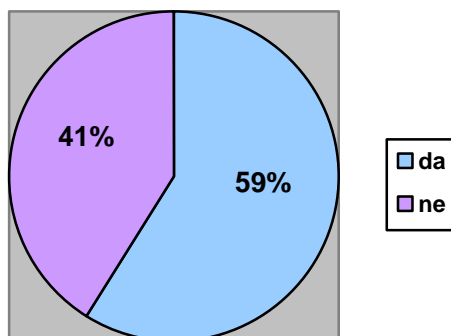
3. VARSTVO OTROKA

Slika 10. Podatki o varstvu otrok.

Večina otrok (81 %) obiskuje javni vrtec, 16 % jih obiskuje privatni vrtec ali jih čuva varuška, le 3 % otrok pa so v domačem varstvu.

4. ŠPORTNA AKTIVNOST OTROK

Slika 11. Delež otrok, ki obiskujejo organizirano vadbo.

Iz Slike 11 je razvidno, da skoraj 60 % otrok anketiranih staršev obiskuje organizirano športno vadbo.

S podvprašanjem smo hoteli izvedeti, katero športno dejavnost otroci obiskujejo in v primeru, ko je ne, kakšni so razlogi za to.

Tabela 7

Športne dejavnosti, s katerimi se otroci ukvarjajo

Športna dejavnost	Št. otrok
Vsestranska športna vadba	47 (79,7 %)
Ples	12 (20,3 %)
Gimnastika	0 (0 %)
Atletika	1 (1,7 %)
Rokomet	0 (0 %)
Nogomet	1 (1,7 %)
Plavanje	5 (8,5 %)
Borilne veščine	1 (1,7 %)
Smučanje	1 (1,7 %)
Drsanje	0 (0 %)
Drugo	3 (5,1 %)
Skupno število otrok	59 (100 %)

Največ otrok (79,7 %) se ukvarja z vsestransko športno vadbo. Nekateri se ukvarjajo z več športi. Otroci se med drugim ukvarjajo tudi s specializirano športno vadbo, in sicer 12 otrok

pleše (20,3 %), 5 otrok trenira plavanje (8,5 %), po en otrok obiskuje atletiko, nogomet, borilne veščine in smučanje. Gimnastika, rokomet in drsanje so tisti športi, s katerimi se ti otroci ne ukvarjajo. Trije starši so obkrožili odgovor drugo, saj se eden izmed otrok ukvarja s hokejem, dva pa s plezanjem.

Tabela 8

Razlogi, zaradi katerih se otroci ne ukvarjajo z organizirano športno vadbo

Razlog	Št. odgovorov	
Neustrezna ponudba	8	(19,5 %)
Cena (predragi športni programi)	8	(19,5 %)
Neustrezen vaditelj	0	0 (0 %)
Ni dovolj časa	11	(26,8 %)
Otrok se noče ukvarjati s športom	4	(9,8 %)
Drugo	10	(24,4 %)
Skupno število otrok	41	(100 %)

Najpogostejši razlog, zaradi katerega starši otroka ne vključijo v športno dejavnost je, da za to ni dovolj časa (26,8 %). 8 staršev navaja razlog, da je za to kriva neustrezna ponudba (19,5 %) ali cena (predragi športni programi – 19,5 %), ali pa da so otroci premajhni (pod odgovorom drugo – 19,5 %). Otroci štirih staršev se preprosto nočejo ukvarjati s športom (9,8 %). Starša, ki sta obkrožila zadnji odgovor, pa sta za razlog navedla, da se doma skupaj z otrokom ukvarjajo s kakšnim športom. Odgovora neustrezen vaditelj ni obkrožil noben izmed staršev.

5. ŠPORTNA AKTIVNOST STARŠEV IN OTROK V PROSTEM ČASU

Tabela 9

Ukvarjanje staršev s športno rekreacijo v prostem času skupaj z otrokom

	da	ne	Skupaj
Število staršev	87 (87 %)	13 (13 %)	100 (100 %)

Iz Tabele 9 je razvidno, da se skoraj 90 % staršev v prostem času skupaj z otrokom ukvarja s športno rekreacijo.

Zanimalo nas je, s katerimi športnimi dejavnostmi se starši skupaj z otroki ukvarjajo v prostem času.

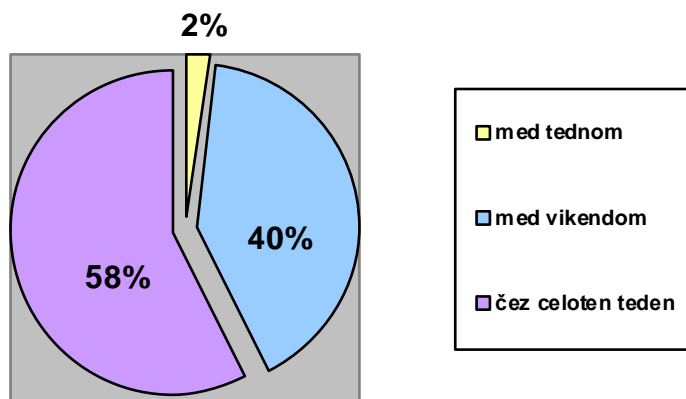
Tabela 10

Oblike športov, s katerimi se starši in otroci ukvarjajo v prostem času

Športna rekreacija	Št. odgovorov	
Kolesarjenje	58	(66,7 %)
Hitra hoja, tek	40	(46,0 %)
Rolanje	28	(32,2 %)
Plavanje	31	(35,6 %)
Smučanje	22	(25,3 %)
Igre z žogo	66	(75,9 %)
Drsanje	14	(16,1 %)
Drugo	11	(12,6 %)
Skupaj	87	(100 %)

Največ staršev, skoraj 76 %, skupaj z otroki v prostem času posvečajo pozornost igram z žogo, 67 % jih kolesari.

6. ČAS ŠPORTNE AKTIVNOST STARŠEV IN OTROK

Slika 12. Čas, ko se starši skupaj z otrokom ukvarjajo s športno rekreacijo.

Večina staršev (58 %) se skupaj z otroki s športno rekreacijo ukvarja čez celoten teden, le 2 % pa samo med tednom. Drugi (40 %) pa samo med vikendom.

III. ŠPORTNA VADBA

1. GLAVNI RAZLOG, ZARADI KATEREGA SO STARŠI SVOJEGA OTROKA VKLJUČILI V ŠPORTNO DEJAVNOST

Na to vprašanje so odgovorili samo tisti anketiranci, ki so otroke vključili v športno dejavnost, in sicer je bilo takšnih 59.

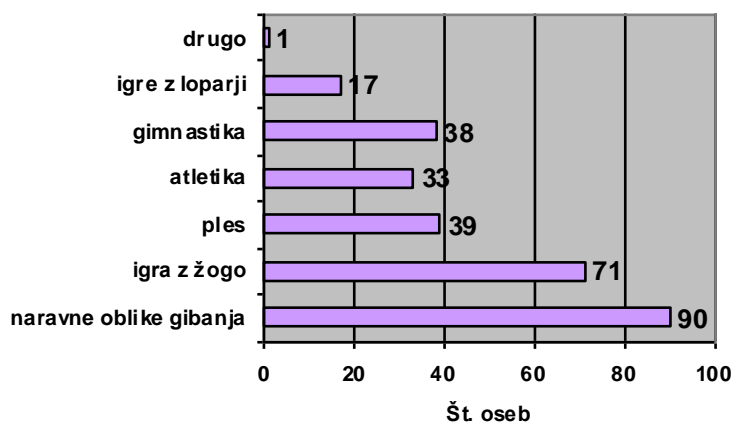
Tabela 11

Glavni razlog, zaradi katerega so starši svoje otroke vključili v športno vadbo

Razlog	Št. oseb	
Boljši razvoj otroka	31	(52,5 %)
Druženje z vrstniki	11	(18,7 %)
Poučevanje novih športnih elementov oz. dejavnosti skozi igre	14	(23,7 %)
Da starš pridobi nekaj časa zase	0	(0 %)
Drugo	3	(5,1 %)
Skupaj	59	(100 %)

Najpogostejši razlog, zaradi katerega so starši svojega otroka vključili v športno vadbo, je boljši razvoj otroka (52 %). Skoraj četrtina staršev (24 %) je kot glavni razlog navedla poučevanje novih športnih elementov oz. dejavnosti skozi igre, 20 % pa je takšnih, ki želijo, da se otroci družijo z vrstniki.

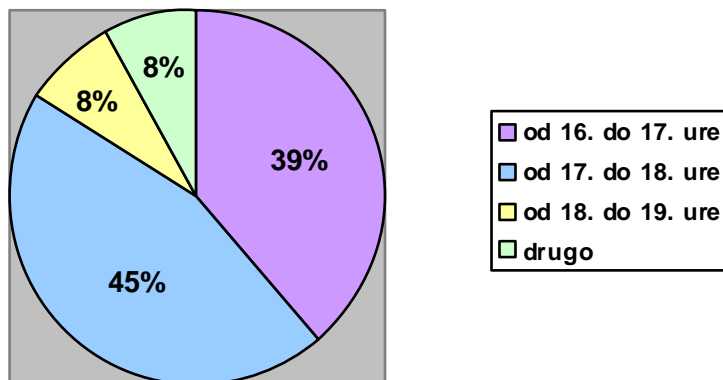
2. VSEBINE, KI NAJ BI BILE VKLJUČENE V ŠPORTNO VADBO PO MNENJU STARŠEV

Slika 13. Vsebine, ki naj bi po mnenju staršev bile prisotne pri splošno športni vadbi.

Večina staršev (90,0 %) meni, da bi morala splošna športna vadba vsebovati naravne oblike gibanja. Prav tako velik delež staršev (71,0 %) meni, da so pomembne igre z žogo.

3. NAJUSTREZNEJŠI ČAS ZA ŠPORTNO VADBO

Slika 14. Prikaz najustreznejšega časa za športno vadbo.

Najprimernejši čas za športno vadbo je po mnenju staršev od 17. do 18. ure (za tak odgovor se je odločilo 45 % staršev), kar lahko vidimo tudi na Sliki 14. Skoraj 40 % jih meni, da bi športna vadba morala potekati od 16. do 17. ure, 8 % pa jih meni, da od 18. do 19. ure. Tisti, ki med temi odgovori niso našli pravega, so mnenja, da naj bi športna vadba potekala od 13. do 14. ure, od 15. do 16. ure ali med bivanjem v vrtcu, enemu staršu je vseeno.

4. TRAJANJE ŠPORTNE VADBE

Tabela 12

Časovna količina trajanja vadbe

Čas	Št. oseb	
30 minut	4	(4,0 %)
45 minut	51	(51,0 %)
60 minut	43	(43,0 %)
90 minut	2	(2,0 %)
Drugo	0	(0 %)
Skupaj	100	(100 %)

Malo več kot polovica (51,0 %) staršev meni, da naj bi športna vadba trajala 45 minut, kar 43 % pa, da naj bi trajala eno uro (60 minut).

5. POGOSTOST ŠPORTNE VADBE

Tabela 13

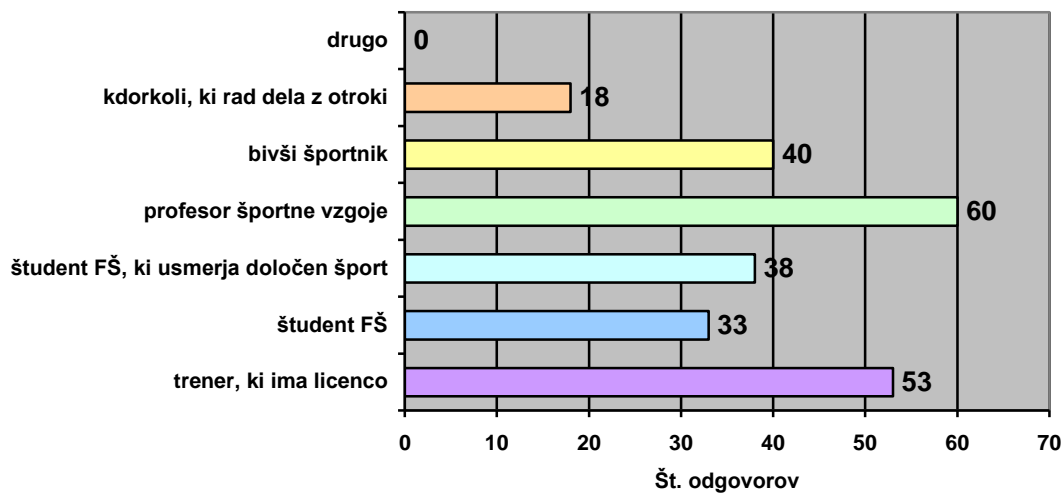
Pogostost športne vadbe v tednu

Pogostost	Št. oseb	
1-krat na teden	43	(43,0 %)
2-krat na teden	49	(49,0 %)
3-krat na teden	6	(6,0 %)
Več kot 3-krat na teden	2	(2,0 %)
Skupaj	100	(100 %)

Skoraj polovica staršev (49 %) meni, da bi morala športna vadba potekati 2-krat na teden, 43% je takšnih, ki menijo, da je zadosti samo 1-krat na teden, 6 % 3-krat na teden in samo 2 % staršev bi želela športno vadbo za svoje otroke več kot 3-krat tedensko.

IV. VADITELJ ŠPORTNE VADBE

1. VADITELJ SPECIALIZIRANE ŠPORTNE VADBE

Slika 15. Možni vaditelji za poučevanje specializirane športne vadbe.

Večina staršev je izbrala več možnih odgovorov. 60 % jih meni, da lahko specializirano športno vadbo vodi profesor športne vzgoje, 53 % jih meni, da je to lahko tudi trener, ki ima licenco. Najmanj anketiranih pa je izbralo odgovor, da naj bo to kdorkoli, ki rad dela z otroki.

2. VADITELJ SPLOŠNE ŠPORTNE VADBE

Tabela 14

Možni vaditelji splošne športne vadbe

Možni vaditelji	Št. oseb	
Učitelj športne vzgoje	70	(70,0 %)
Učitelj športne vzgoje (usmerjal elementarno športno vzgojo)	44	(44,0 %)
Študent FŠ	36	(36,0 %)
Študent FŠ, ki usmerja elementarno športno vzgojo	35	(35,0 %)
Bivši športnik	35	(35,0 %)
Kdorkoli, ki rad dela z otroki	30	(30,0 %)
Drugo	0	(0 %)
Skupaj	100	(100 %)

Tudi pri tem vprašanju se je večina staršev odločila za več možnih odgovorov. Kar 70 % je takšnih, ki menijo, da lahko splošno športno vadbo poučuje učitelj športne vzgoje, 44 % se je odločilo za učitelja športne vzgoje, ki je usmerjal elementarno športno vzgojo. Najmanj se jih je odločilo za kogarkoli, ki rad dela z otroki.

3. NAJBOLJ IN NAJMANJ POMEMBNA LASTNOST VADITELJA

Tabela 15

Najmanj in najbolj pomembne lastnosti športnega vaditelja

Lastnost	Št. oseb	
	Najbolj pomembna	Najmanj pomembna
Športno izobražen	30 (30,0 %)	1 (1,0 %)
Primerno športno oblečen	0 (0 %)	36 (36,0 %)
Rad mora delati z otroki	60 (60,0 %)	4 (4,0 %)
Razumevajoč	1 (1,0 %)	0 (0 %)
Vsestranski	3 (3,0 %)	1 (1,0 %)
Strog	0 (0 %)	21 (21,0 %)
Iznajdljiv	0 (0 %)	4 (4,0 %)
Popustljiv	6 (6,0 %)	26 (26,0 %)
Zabaven	0 (0 %)	3 (3,0 %)
Natančen	0 (0 %)	4 (4,0 %)
Skupaj	100 (100 %)	100 (100 %)

Za starše je najbolj pomembno, da vaditelj rad dela z otroki (60,0 %). Druga najbolj pomembna lastno je športna izobrazba vaditelja. Najmanj pomembna med danimi lastnostmi pa je to, da naj bi bil vaditelj primerno športno oblečen.

4. SPOL VADITELJA

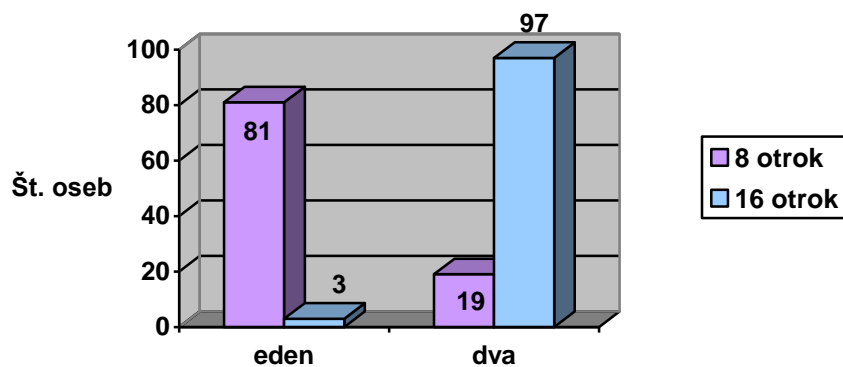
Tabela 16

Spol vaditelja športne vadbe

Spol	Št. oseb	
Moški	2	(2,0 %)
Ženski	0	(0 %)
Odvisno od športne panoge	9	(9,0 %)
Vseeno	89	(89,0 %)
Skupaj	100	(100 %)

Iz Tabele 16 je razvidno, da je skoraj 90 % staršem vseeno, kakšnega spola je vaditelj športne vadbe.

5. ŠTEVILO PRISOTNIH VADITELJEV NA ŠPORTNI VADBI

Slika 16. Prikaz števila vaditeljev glede na število otrok.

Večina staršev (81,0 %) meni, da je potreben eden vaditelj, če je pri vadbi prisotnih največ 8 otrok, skoraj vsi (97, 0%) pa jih meni, da sta potrebna dva vaditelja, če je otrok največ 16.

3.1 ANALIZA HIPOTEZ

H1: Otroci staršev z višjo izobrazbo v večji meri obiskujejo organizirano športno vadbo.

Tabela 17

Primerjava aktivnosti otrok glede na izobrazbo staršev

Izobrazba staršev	Aktivnost otrok			
	da	ne	Skupaj	
Gimnazija	Število	5	1	6
	Izobrazba (%)	83,3 %	16,7 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	8,5 %	2,4 %	6,0 %
Magisterij	Število	2	2	4
	Izobrazba (%)	50,0 %	50,0 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	3,4 %	4,9 %	4,0 %
OŠ	Število	0	2	2
	Izobrazba (%)	0,0 %	100,0 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	0,0 %	4,9 %	2,0 %
Štiriletna SŠ	Število	12	11	23
	Izobrazba (%)	52,2 %	47,8 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	20,3 %	26,8 %	23,0 %
Triletna SŠ	Število	4	5	9
	Izobrazba (%)	44,4 %	55,6 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	6,8 %	12,2 %	9,0 %
Univerzitetni študij	Število	22	7	29
	Izobrazba (%)	75,9 %	24,1 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	37,3 %	17,1 %	29,0 %
Visokošolski študij	Število	14	13	27
	Izobrazba (%)	51,9 %	48,1 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	23,7 %	31,7 %	27,0 %
Skupaj	Število	59	41	100
	Izobrazba (%)	59,0 %	41,0 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Tabela 18

Preverjanje statistične značilnosti testa

	χ^2	Df	Sig.
Pearsonov χ^2 test	9,691	1	0,138

Legenda: χ^2 – vrednost testa; Df – definicijsko območje; Sig. – statistična značilnost testa

Glede na rezultat Personovega χ^2 testa **hipotezo zavrnamo** (Tabela 18). **S 5 % tveganjem lahko trdimo, da ne obstajajo statistično značilne razlike pri vključevanju otrok k organizirani športni vadbi glede na izobrazbo staršev.**

H2: Otroci z mestnega okolja so v prostem času bolj gibalno/športno aktivni skupaj s starši kot otroci s podeželja.

Tabela 19

Primerjava aktivnosti staršev skupaj z otroci glede na okolje, v katerem živijo

Športna aktivnost staršev skupaj z otroki				
Okolje, v katerem živijo		da	ne	skupaj
Mesto	Število	51	5	56
	Okolje (%)	91,1 %	8,9 %	100,0 %
	Aktivnost (%)	58,6 %	38,5 %	56,0 %
Vas	Število	36	8	44
	Okolje (%)	81,8 %	18,2 %	100,0 %
	Aktivnost (%)	41,4 %	61,5 %	44,0 %
Skupaj	Število	87	13	100
	Okolje (%)	87,0 %	13,0 %	100,0 %
	Aktivnost (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Tabela 20

Preverjanje statistične značilnosti testa

	χ^2	Df	Sig.
Pearsonov χ^2 test	1,865	1	0,172

Legenda: χ^2 – vrednost testa; Df – definicijsko območje; Sig. – statistična značilnost testa

Glede na rezultat Personovega χ^2 testa **hipotezo zavrnamo** (Tabela 20). **S 5 % tveganjem lahko trdimo, da ne obstajajo statistično značilne razlike pri športni aktivnosti staršev in otrok glede na okolje, v katerem živijo.**

H3: Otroci staršev, ki so športno aktivni, pogosteje obiskujejo organizirano športno vadbo.

Tabela 21

Primerjava aktivnosti otrok glede na aktivnost staršev

		Aktivnost otrok		
Aktivnost staršev		da	ne	skupaj
Da	Število	36	14	50
	Aktivnost starši (%)	72,0 %	28,0 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	61,0 %	34,1 %	50,0 %
Ne	Število	23	27	50
	Aktivnost starši (%)	46,0 %	54,0 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	39,0 %	65,9 %	50,0 %
Skupaj	Število	59	41	100
	Aktivnost starši (%)	59,0 %	41,0 %	100,0 %
	Aktivnost otrok (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Tabela 22

Preverjanje statistične značilnosti testa

	χ^2	Df	Sig.
Pearsonov χ^2 test	6,986	1	0,008

Legenda: χ^2 – vrednost testa; Df – definicijsko območje; Sig. – statistična značilnost testa

Glede na rezultat Personovega χ^2 testa **hipotezo potrdimo** (Tabela 22). **S 5 % tveganjem lahko trdimo, da obstajajo statistično značilne razlike pri vključevanju otrok v organizirano športno vadbo glede na športno aktivnost staršev.**

4 RAZPRAVA

V našo raziskavo je bilo vključenih 100 staršev predšolskih otrok, ki obiskujejo Vrtec Anice Černejeve v Celju, Vrtec Dobrna in privatni vrtec v Šentjurju. Razdelili smo jim anketni vprašalnik, razdeljen v štiri sklope vprašanj, in sicer podatki o starših, podatki o predšolskem otroku, podatki o športni vadbi in vaditelju športne vadbe. Z anketnim vprašalnikom smo hoteli izvedeti, ali športna aktivnost staršev, njihova izobrazba in okolje, v katerem otroci živijo, vpliva na udeležbo otrok pri športni vadbi.

Najprej smo zastavili osnovna vprašanja o spolu, starosti, izobrazbi in okolju bivanja staršev. Anketni vprašalnik je rešilo 24 moških in 74 žensk, od tega je bilo največ moških starih od 30–40 let (18 moških – 69,2 %) in žensk od 30–35 let (27; 36,5 %). Slaba tretjina žensk je zaključila visokošolski študij, kar 42,2 % moških pa univerzitetni študij. Ugotovitve so pokazale, da večina anketirancev in anketirank živi v mestnem okolju.

S tem vprašanjem sta bili povezani prvi dve hipotezi. Pri prvi nas je zanimalo, ali obstajajo statistično značilne razlike pri vključevanju otrok k organizirani športni vadbi glede na izobrazbo staršev. Hipotezo smo zavrnil, kar pomeni, da ne glede na pridobljeno izobrazbo (končan doktorat ali pa samo osnovna šola), otroke vključujejo v organizirano športno vadbo enakomerno. Tudi Zaplatičeva (2009) je v svojem diplomskem delu navedla, da so z rezultati ankete, ki so jo izvedli v Posavski regiji, ugotovili, da izobrazba staršev ne vpliva na gibalno dejavnost njihovih otrok. Čeprav so bili mnenja, da bo večina staršev, ki več časa gibalno aktivno preživi s svojim otrokom, bolj izobraženih, se iz njihove analize rezultatov to ni pokazalo, saj ima največ staršev zaključeno 4- ali 5-letno srednješolsko izobrazbo. Prav tako pa otroke v športne dejavnosti vključujejo tako starši z nižjo kot tudi tisti z visoko izobrazbo. Štembergerjeva in Šimunič (2010, v Šimunič, Volmut in Pišot, 2010) pa sta prišla do drugačnih rezultatov, saj sta ugotovila, da stopnja izobrazbe staršev pomembno vpliva na ukvarjanje otrok s športom, saj se otroci višje izobraženih staršev več ukvarjajo s športom, in sicer se več ukvarjajo s športi, ki zahtevajo dodatno materialno podporo, kar je tudi neposredno povezavo s stopnjo izobrazbe staršev.

Druga hipoteza je povezovala okolje bivanja in vključitev otrok v športno vadbo. Tudi to hipotezo smo zavrnil, kar pomeni, da se tako v mestu kot na podeželju starši s svojimi otroki v enaki meri ukvarjajo s športno rekreacijo v svojem prostem času.

Naslednja vprašanja so se nanašala na športno aktivnost staršev v preteklosti in sedaj. Ugotovili smo, da so se v preteklosti tako moški kot ženske v večini ukvarjali s športom, in sicer več kot polovica teh rekreativno. Sedaj se s športom še vedno ukvarja kar 69,2 % moških in samo 40 % žensk. Od tega so vse ženske rekreativke in najpogosteje tečejo oz hodijo ter obiskujejo aerobiko. Moških, ki se rekreativno ukvarjajo s športom, je 77,8 %, prav tako najraje tečejo ter obiskujejo košarko. Drugi se s športom ukvarjajo tekmovalno, in sicer z nogometom, kegljanjem, košarko in tenisom. Tudi Tomčeva (2010) je v svoji raziskavi ugotovila, da se starši, ki se športno udeležujejo, največ ukvarjajo s hojo (24 %), kolesarjenjem (18 %) in tekom (16 %). Najnovejši podatki o športno-rekreativnih dejavnosti Slovencev (Pori in Sila, 2009) pa kažejo na to, da je hoja (58 %) najbolj priljubljena oblika gibalne aktivnosti. Hoji sledita plavanje (35 %) in cestno kolesarjenje. Tek je šele na šestem mestu. Med drugim je Zaplatičeva (2009) ugotovila, da se je v preteklosti s športom ukvarjala približno polovica anketiranih staršev, prav tako je tudi sedaj aktivnih polovica anketirancev. Največ staršev se ukvarja z neorganizirano vadbo, kot sta hoja in tek.

Sledilo je vprašanje, ali otrok obiskuje organizirano športno vadbo in ugotovili smo, da je kar 60 % otrok vključenih v kakršnokoli organizirano športno vadbo, nekateri celo v več različnih dejavnosti. Največ otrok obiskuje vsestransko športno vadbo (47; 79,7 %), sledita ples (20,3 %) in plavanje (8,5 %). Tomčeva (2010) je v svoji raziskavi ugotovila, da otroci svoj prosti čas v 92 % preživljajo gibalno športno aktivno, se pravi, da se ukvarjajo z različnimi športnimi panogami. Ta podatek je po njenem mnenju zelo razveseljujoč, saj le 8 % otrok svoj prosti čas preživlja športno neaktivno. Med drugim pa je ugotovila, da le 43 % otrok iz njene raziskave obiskuje popoldansko športno aktivnost. Tudi Iličičeva (2008) je naredila raziskavo o športnih aktivnosti otrok v predšolskem obdobju v času počitnic, med prazniki in ob vikendih in ugotovila, da se večina otrok udeležuje ene organizirane vadbe enkrat na teden, vadbena enota pa traja eno uro. Zajčeva (2010) je prišla do podobnih ugotovitev glede vrste športne dejavnosti, in sicer da se največ otrok vključuje v splošno vadbo. Splošni vadbi pa sledijo ples, plavanje in igre z žogo. Raziskava Zaplatičeve (2009) je pokazala, da se na vasi veliko več otrok udeležuje športne vadbe, in sicer kar 57 %, v mestu pa le 30 %. Najpogostejša oblika organizirane vadbe je prav tako splošna športna vadba. Zajčeva (2010)

je v svoji raziskavi prišla do podobnih ugotovitev, saj anketirani otroci v največji meri obiskujejo splošno vadbo, sledi ples. Med drugim so enako ugotovili Videmšek, Žnidaršič in Šimunič (2010) v analizi športnih dejavnosti in materialnih pogojev v vrtcih na Gorenjskem.

Vendar pa se nekateri drugi podatki precej razlikujejo od naših. Rezultati Zurčeve, Pišota in Žerjalove (2006 v Tomc, 2010) kažejo, da je 55,2 % merjencev dva- do trikrat gibalno športno aktivnih na teden in skoraj 20 % merjencev je bilo gibalno/športno povsem neaktivnih. Kropjeva in Videmškova (2003 v Tomc, 2010) pa sta ugotovili, da se skoraj 50 % otrok sploh ne ukvarja z dodatno organizirano dejavnostjo.

Naša zadnja hipoteza se je glasila, da otroci staršev, ki so športno aktivni, pogosteje obiskujejo organizirano športno vadbo kot tisti otroci, katerih starši se ne ukvarjajo s športom. Hipotezo smo potrdili in s tem dokazali, da statistično značilne razlike pri vključevanju otrok k organizirani športni vadbi glede na športno aktivnost staršev obstajajo. Starši, ki so športno aktivni, kar pomeni, da se v vsakdanjem življenju ukvarjajo z različnimi športnimi dejavnostmi, vključijo svoje otroke v organizirano športno vadbo. Ta ugotovitev se zdi povsem logična, saj športno aktivni starši spodbujajo svoje otroke h gibanju, tisti starši, ki pa jim šport ni bistven dejavnik v življenju, tudi otroku ne dajo možnosti, da bi spoznal, da je šport zelo učinkovit za njihov razvoj. Podobno hipotezo je preverjala Zajčeva (2010) v svoji raziskavi in ugotovila, da je gibalno/športna dejavnost otrok med tednom statistično pomembno povezana z gibalno/športno dejavnostjo staršev med tednom. Meni, da če se starši več ukvarjajo z gibalno/športnimi dejavnostmi (organizirano ali neorganizirano), so tudi njihovi otroci gibalno/športno dejavnejši. Enako velja za gibalno/športne dejavnosti med vikendom in počitnicami.

Glede na to, da kar 40 % otrok naših anketirancev ne obiskuje organizirane športne vadbe, nas je zanimalo, kakšni so razlogi za to. Največ staršev, 26,8 %, jih je kot razlog navedlo, da za to ni dovolj časa. Osmim staršem ni všeč ponudba in prav tolikim cena športne vadbe.

Zanimalo nas je tudi, ali se starši skupaj z otroki ukvarjajo s športno vadbo in kar 87 % jih je pritrdilo. V največji meri starši skupaj z otroki svoj prosti čas posvečajo igram z žogo (76 %) ter kolesarjenju (67 %). Enako je ugotovila Tomčeva (2010), da starši v igro z otrokom v največji meri vključujejo žogo (32 %). Podobne rezultate je dobila tudi Zaplatičeva (2009), ki je ugotovila, da so otrokom, ki živijo na vasi, najbolj priljubljene igre z žogo in kolesarjenje.

Enako sta ugotovila Zajčeva (2009) in Žnidaršič (2008), in sicer, da otroci največ časa med neorganiziranimi dejavnostmi posvetijo teku, kolesarjenju, lovljenju in igram z žogo. Na področju športne aktivnosti predšolskih otrok je bila narejena še ena raziskava, in sicer jo je izvedla Bergantova (2009). Tudi ona je ugotovila, da so med otroci najbolj priljubljene neorganizirane športne dejavnosti tek, lovljenje, kolesarjenje in igre z žogo. Podobne rezultate je dobila Zajčeva (2010), saj se večina otrok med neorganiziranimi dejavnostmi v največji meri posveča teku oz. lovljenju, kolesarjenju in igram z žogo. Povzamemo lahko, da so ti športi najpopularnejši med otroci v predšolskem obdobju. Po mnenju Bergantove (2009) je neorganizirana vadba med vikendom in v času počitnic med otroki bolj pogosta in pestrejša kot med tednom, saj imajo njihovi starši takrat več časa za ukvarjanje z različnimi športnimi dejavnostmi. Naši rezultati se glede tega razlikujejo, saj smo ugotovili, da se starši skupaj z otroki ukvarjajo s športom v največji meri čez celoten teden (58 %), med vikendom pa manj kot polovica (40 %). Družina je prvi socialni sistem, v katerem otrok živi in mu nudi različne izkušnje in znanja ter omogoča spoznavanje z okoljem, ki obdaja otroka, zato ima v zgodnjem otroštvu na razvoj otroka največji vpliv (Tušak, Tušak in Tušak, 2003, v Štemberger in Šimunič, 2010). Zato je obdobje zgodnjega otroštva (predšolsko obdobje) tisto, ki ga morajo starši izkoristiti, da otroku ponudijo čim več izkušenj, povezanih z gibanjem, in ga usmerijo v različne aktivnosti, ki temeljijo na gibanju, ter tako posredno vplivajo na njegove poznejše odločitve (Pišot, Završnik in Kropelj, 2005 v Štemberger in Šimunič, 2010).

Naslednji sklop vprašanj se je nanašal na mnenje staršev o športni vadbi. Kot glavni razlog, zaradi katerega so svojega otroka vključili v športno vadbo, je več kot polovica staršev navedla boljši razvoj otroka (52,5 %). 23,7% staršev je za razlog navedlo poučevanje novih športnih elementov oz. dejavnosti preko igre. Čeboklijeva (2006) je v svoji raziskavi ugotovila podobno, saj da je bil glavni razlog za vključitev otrok v športno vadbo razvoj gibalnih sposobnosti, drugi najpomembnejši pa, da se otrok spozna in preizkusi z različnimi športnimi dejavnostmi. Najmanj pomemben razlog za vključitev otroka v vadbo pa je, da ga starši vključijo zato, da bi imeli nekaj časa zase. Takšen rezultat smo dobili tudi mi.

Glede vsebin pri športni vadbi smo ugotovili, da je 90 % staršev mnenja, da morajo biti naravne oblike gibanja nujni del športne vadbe, 71 % staršev pa meni, da so igre z žogo nepogrešljiv del vadbe. Pri tem vprašanju so se starši lahko odločili za več možnih odgovorov. Starši menijo, da med vadbene vsebine spadajo ples (39 %), gimnastika (38 %) in atletika (33 %). Najustreznejši čas za športno vadbo naj bi bil po mnenju staršev med 17. in

18. uro (45 %), najprimernejše trajanje športne vadbe pa 45 minut (51 %). Na vprašanje, kako pogosto naj bi vadba potekala, je večina staršev odgovorila z odgovorom 2-krat tedensko (49 %).

Pri zadnjem sklopu vprašanj nas je zanimalo, kaj menijo starši o športnem vaditelju. Več kot polovica staršev (60 %) meni, da bi moral specializirano športno vadbo voditi profesor športne vzgoje ali trener, ki ima licenco (53 %). Prav tako so mnenja, da naj bi splošno športno vadbo vodil učitelj športne vzgoje (70 %). Tudi Zajčeva (2010) je med ugotovitvami navedla, da naj bi po mnenju staršev gibalno/športno dejavnost v vrtcu vodil športni pedagog z usposobljenostjo za predšolsko vzgojo.

Starši kot najmanj pomembno lastnost vaditelja navajajo primerno športno uniformo (36 %), najbolj pa jim je pomembno, da vaditelj rad dela z otroki (60 %). Večini staršem (89 %) je vseeno, katerega spola je vaditelj, menijo pa, da je na vadbi potreben samo eden vaditelj, če je otrok največ 8 in dva, če je na vadbi največ 16 otrok.

5 SKLEP

Z diplomskim delom smo želeli preučiti vključenost predšolskih otrok v organizirano športno vadbo v vrtcih v Celju in okolici. Postavili smo tri hipoteze in želeli ugotoviti, ali obstajajo statistično značilne razlike pri vključevanju otrok k organizirani športni vadbi glede na izobrazbo in športno aktivnost staršev ter če obstajajo statistično značilne razlike pri vsakodnevni športni rekreaciji otrok in staršev glede na okolje, v katerem živijo.

V raziskavo smo vključili 100 staršev predšolskih otrok, ki obiskujejo Vrtec Anice Černeje v Celju, Vrtec Dobrna in privatni vrtec v Šentjurju. Vprašalnike smo razdelili med starše, ko so prihajali po svoje otroke v vrtec. Razdelili smo 200 vprašalnikov, pravilno izpolnjenih smo dobili le 100. Dobljene rezultate smo obdelali in analizirali z računalniškima programoma Microsoft Office Excel 2003 in SPSS 17.0. Za potrditev ali zavrnitev hipotez smo uporabili Pearsonov χ^2 test ter podatke predstavili s kontingenčnimi tabelami.

V prihodnosti bi bilo dobro, če bi v vzorec vključili še več vrtcev na podeželju in primerjali rezultate z mestnim okoljem. Prav tako bi bilo dobro v anketni vprašalnik vključiti kakšno vprašanje glede cen različnih športnih vadb, ki jih pričakujejo starši, saj so seveda oni plačniki le-teh.

Glede na naš predmet raziskave in problem smo si zastavili nekaj ciljev, s katerimi smo ustvarili celotno predstavo o športni aktivnosti otrok in njihovih staršev ter mnenje staršev o športni vadbi in vaditelju športne vadbe. Naš cilj je bil predstaviti pomen gibanja za predšolske otroke zaradi njegovega vsestranskega vpliva na razvoj otrok. Opisali in predstavili smo celostni razvoj otroka, podrobneje gibalnega; otrokove gibalne sposobnosti, pomen gibalnih dejavnikov za predšolske otroke ter vpliv staršev na otrokovo športno aktivnost.

S Pearsonovim χ^2 testom smo ugotovili, da statistično značilne razlike pri vključevanju otrok k organizirani športni vadbi glede na izobrazbo staršev ne obstajajo, kar pomeni, da tako starši z višjo in z nižjo izobrazbo vključujejo svoje otroke v organizirano športno vadbo, ki poteka v popoldanskem času.

Prav tako smo ugotovili, da ne obstajajo statistično značilne razlike pri športni aktivnosti otrok in staršev glede na okolje, v katerem živijo, kar pomeni, da se starši skupaj z otroki poslužujejo različnih športnih dejavnosti ne glede na to, ali živijo v mestnem ali podeželskem okolju. Ta ugotovitev nas je presenetila, saj smo bili mnenja, da okolje bistveno vpliva na športno dejavnost otrok oz. staršev. Glede na to da mestno okolje ponuja več športnih objektov, s tem pa tudi več različnih športnih dejavnosti, smo pričakovali, da se bo veliko več staršev skupaj z otroki v svojem prostem času ukvarjalo s športnimi dejavnostmi v mestu kot na podeželju.

Zadnjo hipotezo pa smo potrdili, saj so rezultati pokazali, da obstajajo statistično značilne razlike pri vključevanju otrok k organizirani športni vadbi glede na športno aktivnost staršev. Sklepamo lahko, da starši, ki se ukvarjajo z različnimi športi, rekreativno ali tekmovalno, svoje otroke spodbujajo k športnim dejavnostim in jih vključujejo v različne vrste športne vadbe.

Zavedati se moramo, da se otroci v svojem zgodnjem otroštvu v največji meri zgledujejo po svojih starših, saj so le-ti del primarnega okolja v prvih letih življenja, kar pomeni, da so starši tisti, ki morajo biti dober zgled otrokom. Kar bodo starši naredili, bodo otroci ponovili za njimi. Več ko bodo starši športno aktivni, sami ali skupaj z otroki, bolj bodo otroci gibanje vzljubili in ga imeli za pomemben dejavnik razvoja osebnosti skozi svoje življenje.

6 VIRI

Bergant, M. (2009). *Športne dejavnosti predšolskih otrok in materialni pogoji za športne aktivnosti v vrtcih Braslovče, Vranksko in Polzela*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Čebokli, N. (2006) *Razlogi za vključevanje otrok v športno vadbo*. Diplomsko delo; Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Iličič, L. (2008). *Športne aktivnosti predšolskih otrok ob koncih tedna, med prazniki in v času počitnic*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Novak, D., Kovač, M. in Čuk, I. (2008). *Gimnastična abeceda*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Pistotnik, B. (1999). *Osnove gibanja: gibalne sposobnosti in osnovna sredstva za njihov razvoj v športni praksi*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Sila, B. (15.9.2009). Smo Slovenci športen narod? Pilot, XX, str. 20-21.

Šimunič, B., Volmut, T. in Pišot, R. (2010). *Otroci potrebujejo gibanje*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Inštitut za kineziološke raziskave.

Tomc, K. (2010). *Vpliv staršev na vključitev otrok v športno vadbo*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Videmšek, M., Strah, N. in Stančevič, B. (2001). *Igrajmo se skupaj: program športnih dejavnosti za otroke in starše*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M. in Visinski, M. (2001). *Športne dejavnosti predšolskih otrok*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M. In Jovan, N. (2002). *Čarobni svet igral in športnih pripomočkov*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M., Berdajs, P. in Karpljuk, D. (2003). *Mali športnik; Gibalne dejavnosti otrok od tretjega leta starosti v okviru družine*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M., Drašler, A. in Pišot, R. (2003). *Gibalna igra kot sredstvo za seznanjanje s tujim jezikom v zgodnjem otroškem obdobju*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Videmšek, M. in Pišot, R. (2007). *Šport za najmlajše*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Zajec, J., Videmšek, M., Štihec, J., Pišot, R. in Šimunič, B. (2010). *Otrok v gibanju doma in v vrtcu*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstvenoraziskovalno središče, Inštitut za kineziološke raziskave.

Zaplatič, P. (2009). *Gibalne dejavnosti predšolskih otrok in njihovih staršev v Posavski regiji*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Žnidaršič, M. (2008). *Analiza športnih dejavnosti in materialnih pogojev v trziških vrtcih*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

7 PRILOGE

ANKETNI VPRAŠALNIK

I. PODATKI STARŠEV

- 1. SPOL** a) moški b) ženski
- 2. STAROST** a) do 20 let b) od 20 do 24 let c) od 25 do 29 let
 č) od 30 do 35 let d) od 36 do 40 let e) več kot 40 let

3. IZOBRAZBA

- a) končana OŠ
- b) končana triletna SŠ
- c) končana štiriletna SŠ
- č) končana gimnazija (gimnazijski maturant)
- d) končan visokošolski študij
- e) končan univerzitetni študij (diplomant-ka)
- f) končan magisterij
- g) končan doktorat

4. OKOLJE BIVANJA

- a) vas in primestno okolje
- b) mestno okolje

5. KJE ŽIVITE

- a) v hiši z okolico
- b) v hiši brez okolice
- c) v bloku z igriščem
- č) v bloku brez igrišča
- d) drugje: _____

6. ALI STE SE V PRETEKLOSTI UKVARJALI S KAKŠNIM ŠPORTOM?

- a) da b) ne

če ste obkrožili odgovor **DA**, s katerim-i športom (športi):

in na kakšen način: a) tekmovalno b) rekreativno

7. ALI SE TUDI SEDAJ UKVARJATE S KAKŠNIM ŠPORTOM?

a) da b) ne

če ste obkrožili odgovor **DA**, s katerim-i športom (športi):

in na kakšen način: a) tekmovalno b) rekreativno

II. PODATKI PREDŠOLSKEGA OTROKA

1. SPOL a) deček b) deklica

2. STAROST a) 2 leti b) 3 leta c) 4 leta č) 5 let

3. V KAKŠNO VARSTVO JE VKLJUČEN OTROK?

- a) domače (starši ali stari starši)
- b) zasebno (privatni vrtec ali varuška)
- c) javni vrtec

4. ALI OTROK OBISKUJE KAKRŠNOKOLI ORGANIZIRANO ŠPORTNO DEJAVNOST?

a) da b) ne

če ste obkrožili odgovor **DA**, katero športno dejavnost obiskuje (možnih več odgovorov):

- a) vsestranska športna vadba
- b) ples
- c) gimnastika
- č) atletika
- d) rokomet
- e) nogomet
- f) plavanje
- g) borilne veščine

- h) smučanje
- i) drsanje
- j) drugo: _____

če ste obkrožili odgovor **NE**, kaj je glavni razlog za to?

- a) neustrezna ponudba
- b) cena (predragi športni programi)
- c) neustrezen vaditelj
- č) ni dovolj časa
- d) otrok se noče ukvarjati s športom
- e) drugo: _____

5. ALI SE V PROSTEM ČASU SKUPAJ Z OTROKOM UKVARJATE S ŠPORTNO REKREACIJO?

- a) da
- b) ne

če ste obkrožili odgovor **da**: kaj počnete v prostem času (možnih več odgovorov)?

- a) kolesarjenje
- b) hitra hoja, tek
- c) rolanje
- č) plavanje
- d) smučanje
- e) igre z žogo
- f) drsanje
- g) drugo: _____

6. KDAJ SE UKVARJATE S ŠPORTNO REKREACIJO SKUPAJ Z OTROKOM (odgovorijo tisti, ki so na 5. vprašanje odgovorili z DA)?

- a) med tednom
- b) med vikendom
- c) čez celoten teden

III. ŠPORTNA VADBA

1. NAVEDITE GLAVNI RAZLOG, ZARADI KATEREGA STE OTROKA VKLJUČILI V ŠPORTNO DEJAVNOST (rešijo tisti starši, ki so otroka vključili v športno dejavnost)?

- a) zaradi boljšega razvoja otroka
- b) zaradi druženja z vrstniki
- c) zaradi poučevanja novih športnih elementov oz. dejavnosti preko igre
- č) da pridobim nekaj prostega časa zase
- d) drugo: _____

2. KATERE VSEBINE NAJ BI BILE VKLJUČENE V SPLOŠNO ŠPORTNO VADBO? (možnih več odgovorov)

- a) naravne oblike gibanja (tek, lazenje, plazenje, skoki, poskoki, plezanje, kotaljenje,...)
- b) igre z žogo (različne vrste žog)
- c) ples
- č) atletika (skok v daljino, tek preko nizkih ovir, dolgotrajnejši tek, ...)
- d) gimnastika (preval naprej, preval nazaj, premet vstran – kolo, naskok na skrinjo, ...)
- e) igre z loparji
- f) drugo: _____

3. KATERI JE NAJBOLJ USTREZEN ČAS ZA ŠPORTNO VADBO?

- a) od 16. do 17. ure
- b) od 17. do 18. ure
- c) od 18. do 19. ure
- č) drugo: _____

4. KOLIKO ČASA NAJ BI POTEKALA ŠPORTNA VADBA?

- a) 30 minut
- b) eno šolsko uro (45 minut)
- c) 60 minut
- č) 90 minut
- 6) drugo: _____

5. KOLIKOKRAT NA TEDEN NAJ BI POTEKALA ŠPORTNA VADBA?

- a) 1-krat na teden
- b) 2-krat na teden
- c) 3-krat na teden
- č) več kot 3-krat na teden

I. VADITELJ ŠPORTNE VADBE

1. KDO LAHKO PO VAŠEM VODI SPECIALIZIRANO ŠPORTNO VADBO PREDŠOLSKIH OTROK (npr. nogomet – možnih je več odgovorov)?

- a) trener, ki ima licenco
- b) študent Fakultete za šport
- c) študent Fakultete za šport, ki umerja določen šport (npr. nogomet)
- č) profesor športne vzgoje
- d) bivši športnik, ki ni izobražen trener, vendar že več let poučuje določen šport
- e) kdorkoli, ki rad dela z otroki
- f) drugo: _____

2. KDO LAHKO PO VAŠEM VODI S SPLOŠNO ŠPORTNO VADBO PREDŠOLSKIH OTROK (npr. športno rekreacijsko društvo – možnih je več odgovorov)?

- a) učitelj športne vzgoje
- b) učitelj športne vzgoje (usmerjal elementarno športno vzgojo)
- c) študent Fakultete za šport
- č) študent Fakultete za šport, ki usmerja elementarno športno vzgojo
- d) bivši športnik, ki ni profesor športne vzgoje oz. trener, vendar že več let poučuje športno vadbo
- e) kdorkoli, ki rad dela z otroki
- f) drugo: _____

3. KATERA JE NAJBOLJ IN KATERA NAJMANJ POMEMBNA LASTNOST VADITELJA ŠPORTNE VADBE? K najpomembnejši zapišite številko 1, k najmanj pomembni pa število 10.

- a) športno izobražen
- b) primerno športno oblečen
- c) rad mora delati z otroki
- č) razumevajoč
- d) vsestranski
- e) strog
- f) iznajdljiv
- h) popustljiv
- g) zabaven
- i) natančen

4. KATEREGA SPOLA NAJ BI BIL VADITELJ ŠPORTNE VADBE?

- a) moškega b) ženskega c) odvisno od športne panoge č) vseeno

5. KOLIKO VADITELJEV NAJ BI BILO PRISOTNIH NA ŠPORTNI VADBI?

- a) če je otrok največ 8:
 i) eden ii) dva
- b) če je otrok največ 16:
 i) eden ii) dva

Hvala za sodelovanje!